

Strategie preventivního chování a jednání směrem k možnosti napadení fyzickým útokem

David Mikulec

Bakalářská práce
2025

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta aplikované informatiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta aplikované informatiky

Ústav bezpečnostního inženýrství

Akademický rok: 2024/2025

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení:	David Mikulec
Osobní číslo:	A22236
Studijní program:	B1032A020001 Bezpečnostní technologie, systémy a management
Forma studia:	Prezenční
Téma práce:	Strategie preventivního chování a jednání směrem k možnosti napadení fyzickým útokem.
Téma práce anglicky:	Strategies for preventive behavior and actions towards the possibility of a physical attack.

Zásady pro vypracování

1. Zpracujte rešerši dostupných publikovaných materiálů pojednávajících o prevenci jednání a chování lidí z hlediska fyzického útoku.
2. Realizujte dotazníkové šetření zaměřené na preventivní způsoby chování a jednání lidí z hlediska fyzického útoku.
3. Analyzujte výsledky rešerše a dotazníkového šetření.
4. Na ucelených příkladech zpracujte metodiku preventivního chování a jednání člověka z hlediska jeho fyzického napadení.
5. Schematicky zpracujte možnou variantu chování a jednání obránce vůči útočníkovi.

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam doporučené literatury:

1. HOUDEK, Jasmína a HOUDEK, Pavel. *Moderní sebeobrana*. Praha: Euromedia Group, 2022. ISBN 978-80-242-8204-6.
2. HOLAS, Jakub. *Bezpečí, kriminalita a prevence*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. ISBN 978-80-7338-185-1. Dostupné také z: www.kriminologie.cz.
3. BLATNÍKOVÁ, Šárka; FARIDOVÁ, Petra a VRANKA, Marek. *Kriminální styly myšlení: Inventář PICTS-cz*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2016. ISBN 978-80-7338-156-1. Dostupné také z: www.kriminologie.cz.
4. JURÍČEK, Ludvík a ROŽŇÁK, Petr. *Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století*. Brno: KEY Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-201-3.
5. HOLAS, Jakub a VEČERKA, Kazimír. *Stát a občan v prevenci kriminality. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci)*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013. ISBN 978-80-7338-137-0. Dostupné také z: www.kriminologie.cz.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Zdeněk Maláník, Ph.D.**
Ústav bezpečnostního inženýrství

Datum zadání bakalářské práce: **11. prosince 2024**

Termín odevzdání bakalářské práce: **2. června 2025**

doc. Ing. Jiří Vojtěšek, Ph.D. v.r.
děkan

Ing. Jan Valouch, Ph.D. v.r.
ředitel ústavu

Ve Zlíně dne 11. prosince 2024

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb., v platném znění bez ohledu na výsledek obhajoby;
- bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému a bude dostupná k nahlédnutí;
- jedno vyhotovení bakalářské práce v listinné podobě bude ponecháno Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně k uložení;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3;
- podle § 60 odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům;
- pokud je výstupem bakalářské práce jakýkoliv softwarový produkt, považují se za součást práce rovněž i zdrojové kódy, popř. soubory, ze kterých se projekt skládá; neodevzdání této součásti může být důvodem k neobhájení práce.

Prohlašuji, že

- jsem na bakalářské práci pracoval(a) samostatně a použitou literaturu jsem řádně citoval(a); v případě publikace výsledků budu uveden(a) jako spoluautor;
- odevzdaná verze bakalářské práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou obsahově totožné.

Ve Zlíně, dne

.....
podpis autora

ABSTRAKT

Cílem práce je vytvořit metodiku preventivního chování a jednání směrem k možnosti napadení fyzickým útokem. Analyzuji materiály pojednávající o fyzickém napadení. Z daných článků uvedu, co vedlo k fyzickému napadení, co oběť udělala špatně, co tomu předcházelo. Formou dotazníku zjistím, jak lidé uvažují v preventivním chování a zda jsou znalí o hrozbách kolem nich. Na ucelených příkladech vytvořit metodiku preventivního chování a jednání směrem k možnosti napadení fyzickým útokem. Vytvořím schématickou variantu chování obránce vůči útočníkovi.

Klíčová slova: prevence, metodika, fyzické napadení

ABSTRACT

The aim of the work is to create a methodology for preventive behavior and actions towards the possibility of physical attack. I will analyze materials discussing physical attack. From the given articles I will state what led to the physical attack, what the victim did wrong, what preceded it. Using a questionnaire I will find out how people think about preventive behavior and whether they are knowledgeable about the threats around them. Using comprehensive examples, I will create a methodology for preventive behavior and actions towards the possibility of physical attack. I will create a schematic version of the defender's behavior towards the attacker.

Keywords: prevention, methodology, physical assault

Děkuji všem, co při mně stály.

„Definice šílenství je dělat stejnou věc znovu a znovu a očekávat jiné výsledky.“ Albert Einstein

OBSAH

ÚVOD.....	11
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ZPRACOVÁNÍ REŠERŠE PUBLIKOVANÝCH MATERIÁLŮ.....	14
1.1 HLAVNÍ DŮVODY ÚTOKU	14
1.2 KRIMINÁLNÍ STYLY MYŠLENÍ	15
1.3 BEZDŮVODNĚ NAPADL DĚTI NA ZASTÁVCE A V TRAMVAJI	16
1.4 NECHTĚL MU DÁT DESET KORUN.	17
1.5 MUŽ NA ULICI V MLADÉ BOLESLAVI NÁHODNĚ NAPADL DVA MUŽE	19
1.6 PŘIŠEL A ZAČAL MLÁTIT.....	19
1.7 MUŽ PO GALAVEČERU BOJOVÝCH UMĚNÍ ZBIL V PARDUBICÍCH DVA LIDI.....	20
1.8 REPORTÉRKU TV MARKÍZA NAPADLI PŘÍMO PŘED OČIMA POLICISTŮ	21
1.9 MLADÍCI SKUTEČNĚ NAPADLI MUŽE V BUDĚJOVICÍCH KVŮLI DUHOVÉ VLAJCE	21
1.10 POLICIE HLEDÁ MUŽE V DÁMSKÝCH ŠATECH, KTERÝ V PRAZE NAPADL ŽENU KLADIVEM	22
1.11 ROZZUŘENÝ DŮCHODCE NA TACHOVSKU PROBODL VYCHÁZKOVOU HOLÍ SRDCE ŘIDIČI	23
1.12 AGRESORA NA DÁLNICI ZASTAVILA AŽ NAMÍŘENÁ ZBRAŇ	23
1.13 SHRUTÍ KAPITOLY	25
2 ORGANIZACE A PREVENCE V ČR.....	26
2.1 STATISTIKY VYBRANÝCH TRESTNÝCH ČINŮ V ČR.....	27
2.2 PRÁVNÍ ASPEKTY SEBEOBRAHY.....	28
2.3 REAKČNÍ MEZERY	29
2.4 SHRUTÍ KAPITOLY	32
II PRAKTICKÁ ČÁST	35
3 DOTAZNÍK	36
3.1 NOSÍTE SLUCHÁTKA, KDYŽ NĚKAM JDETE?	36
3.2 NOSÍTE U SEBE OBRANNÝ PROSTŘEDEK/ZBRAŇ?	38
3.2.1 Pokud ano, co z uvedeného?	38
3.3 JSTE NA POZORU V BLÍZKOSTI LIDÍ?.....	40
3.4 V PŘÍPADĚ OSLOVENÍ CIZÍM ČLOVĚKEM	41
3.5 JAK BY SES ZACHOVAL, KDYBYS VIDĚL POTYČKU CIZÍCH LIDÍ	42
3.6 VYHÝBÁTE SE NEOSVĚTLENÝM MÍSTŮM, KDYŽ JDETE V NOCI DOMŮ?.....	43
3.7 KDYŽ MÁTE U SEBE NĚCO CENNÉHO, JAK SE BUDETE CHOVAT?.....	44

3.8	KDYŽ U VÁS DOMA ZAZVONÍ CIZÍ NEOHLÁŠENÁ OSOBA, JAK SE ZACHOVÁTE?.....	45
3.9	SHRNUTÍ KAPITOLY	46
4	ZPRACOVÁNÍ NA UCELENÝCH PŘÍKLADECH METODIKU PREVENTIVNÍHO CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ	48
4.1	PRONÁSLEDOVÁNÍ.....	48
4.1.1	Útěk, schovat se, požádat o pomoc, bariéra	49
4.2	UCELENÍ POZNATKŮ O PREVENCI A CHOVÁNÍ	52
4.2.1	Vnitřní	53
4.2.2	Vnější.....	53
4.2.3	Vnitřní X vnější	54
4.2.4	Definování prostředků pro vnitřní x vnější	55
4.3	SHRNUTÍ KAPITOLY	56
5	SCHÉMATICKÉ ZPRACOVÁNÍ CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ.....	57
5.1	SHRNUTÍ KAPITOLY	60
	ZÁVĚR.....	62
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	65
	SEZNAM OBRÁZKŮ	69
6	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	71

ÚVOD

Fyzické napadení je dodnes problém a závažný trestný čin, při kterém dochází k úmyslnému ublížení jinému člověku. Může se jednat o facku nebo o vážné zranění vyžadující lékařské ošetření.

Mým důvodem pro volbu tématu byla atraktivita názvu a bodů zpracování. Mým osobním zájmem je se snažit vyhýbat nebezpečným situacím. Já sám dodržuji jistou prevenci téměř v každém ohledu mého života. Proto mě tohle téma zaujalo, jelikož můžu moje přemýšlení a chování překovat v něco, co by mohlo pomoci lidem.

Nepodařilo se mi dohledat problematiku prevence člověka před fyzickým napadením. Nacházel jsem, ale i slyšel v životě, takové ty obecné rady, jako se dávají malým dětem, aby nevěřili cizím lidem, nebo seniorům, aby nenaletěli podvodníkům. Existuje prevence kriminality, ale ta nepojednává o tom, co může běžný občan udělat, aby se nestal obětí útočníka.

Mou hypotézou je, že nejčastějšími důvody napadení bude loupež (obohacení) a uspokojení. Dále očekávám, že příležitost pro útok bude nepozornost a to, že samy oběti vyhledají konflikt, nebo mu půjdou naproti.

Cílem bakalářské práce je vytvořit metodiku preventivního chování a jednání směrem k možnosti napadení fyzickým útokem. Ze zjištěných poznatků dále vytvořit možnou variantu chování oběti vůči útočnickovy.

Přínosem mé práce bude informovat občany o problematice prevence s následným vytvořením obecného základu preventivního chování a jednání. Při zpracování této problematiky jsem narazil na problémy veřejně publikovaných materiálů. Bohužel článků o napadení je dostatek, ale nastaly problémy, kdy ve článku nebylo uvedeno, co útoku předcházelo, co oběť udělala špatně a kvůli čemu se útok stal.

Prevence je velmi rozšířená věc. V mnoha odvětvích se věci dělají preventivně. Může jít o očkování, využití ochranných prostředků (brýle, sluchátka, přilba) nebo i nauka dětí a seniorů o hrozbách kolem nich. Raději se preventivně dítěti řekne, aby si nesedalo k cizím lidem do auta, než to neřešit a pak čelit problému. V prostředí, kde je chudoba, nezaměstnanost nebo sociální vyloučení je vyšší výskyt násilí. Podporovat komunitu, sociální služby může snížit riziko napadení.

Hlavními metodami při zkoumání preventivního chování a jednání bylo využít veřejně publikované materiály, z nich vyčíst, co předcházelo napadení a nejlépe počínání oběti před útokem a během něj. Z poznatků ze článků a mých hypotéz jsem vytvořil dotazníkové šetření, které pojednávalo o prevenci. Snažil jsem se zjistit, zda si lidé uvědomují hrozeb kolem sebe a mají alespoň nějakou představu o prevenci proti napadení.

V teoretické části uvedu hlavní důvody útoku spolu s kriminálními styly myšlení. Uvedu vybrané články pojednávající o fyzickém napadení a analyzuji je. Uvedu statistiku vybraných trestných činů v ČR (Česká republika) spolu s právními aspekty sebeobrany. Poukážu na důležitost reakce oběti. Ukážu, jak je kromě času reakce důležitá i vzdálenost mezi obětí a útočníkem.

V praktické části jsem uvedl dotazníkové šetření s následnou analýzou odpovědí a propojím články s dotazníkem, pokud to bude možné. Na uceleném příkladu zpracuji metodiku preventivního chování a jednání. Ucelím poznatky o prevenci a možném chování a jednání. schematicky zpracuji chování a jednání obránce vůči útočníkovi, a to v případě, že útok nenastal a útok se blíží.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ZPRACOVÁNÍ REŠERŠE PUBLIKOVANÝCH MATERIÁLŮ

V teoretické části se budu zabývat rešerší dostupných publikovaných materiálů pojednávajících o prevenci jednání a chování lidí z hlediska fyzického útoku. Pro vybrané články se budu zabývat tím, co dané oběti udělaly špatně, nebo co neudělaly, aby k útoku nedošlo. Rozeberu daný článek a poukážu na tu danou chvíli a daný čin, který vedl ke konfrontaci a následovnému napadení.

1.1 Hlavní důvody útoku

Před rozbořem veřejně dostupných materiálů vypíšu, jaké jsou důvody k napadení.

- Obohacení: Myšleno materiální, finanční. Může se jednat např. o peníze, cennosti, šperky a jiné věci na prodej. Také zde můžou být i akcie, vlastnické listy, zbraně, léky, alkohol, drogy, auta atd.
- Uspokojení: Sexuální, různé oběti a způsoby znásilnění, či související praktiky. Různí agresori, podvodníci. Lidé opojení mocí a chutí ovládat jiné.
- Msta: Vnímání či pocit nespravedlnosti, může být pocit nedocení, ztráta práce, různá úroveň nenávisti, stresu, strachu, určení viníků a podobně.
- Závist: Pociť nedocení svého postavení ve společnosti, firmě, spolku, partě. Společenský status, majetek, věci, rodina atd.
- Bezvýchodná situace: Viník je donucen z důvodů sedmi dimenzí lidské bezpečnosti – osobní, ekonomický, zdravotní, prostředí, potravin, společenství a politické.
- Duševní nemoc: Souvisí s uspokojením, ale jde o různé druhy nemocí, viz paranoia, schizofrenie, sadismus, disociální porucha, obsese, hysterie a další.
- Poměrování: Postavení ve skupině, potvrzení zásluh, různé demonstrování sebe, předvádění, soupeření, egoismus, vstupní testování, otužení atd.
- Prosazování: Zájmové náboženské, etnické, genderové, rasové, názorové, individuální, mezi lidské, rodinné, odborné, politické, státní zřízení aj.
- Skupinový zájem: Zájmové skupiny, spolky, firmy, kartely, lobbisté, lichváři, zločinci, národní nebo nadnárodní mafie, teroristické organizace atd.

- Státní zájem: Omezování lidských práv, svobod, tradic, zákazy, nucení, strach, potlačování, trestání, věznění, vynálezy, násobné zdanění aj.[1]

1.2 Kriminální styly myšlení

Předmět zájmu tohoto výzkumu se stali odsouzení pachatelé. Hlavním cílem bylo posoudit/zhodnotit možnosti zjišťování kriminálních stylů myšlení u české vězeňské populace.

- Zdůvodnění – zmírňování pocitů viny, ospravedlňování, negování či snižování odpovědnosti za své činy a její externalizace, racionalizace.
- Odříznutí – eliminace „emocí“ běžně odrazujících od páčání trestné činnosti pomocí vnějších či vnitřních mechanismů příkladem může být alkohol.
- Oprávnění – pocity vlastnictví, jedinečnosti, záměna tužeb a přání za potřeby, nárokování.
- Orientace na moc – touha po moci, ovládat a kontrole okolí, zjednodušené vidění světa (silní vs. slabí).
- Sentimentalita – pozitivní sebe prezentace, kompenzace negativních následků zločinu konáním dobrých skutků, společensky ceněných aktivit.
- Superoptimismus – nerealistické postoje k sobě a ke svým schopnostem, pocit vlastní nezranitelnosti, extrémní sebejistota.
- Kognitivní indolence – impulzivita, nekritické uvažování a hodnocení svých plánů, myšlení v krátkodobém horizontu.
- Diskontinuita – nestálost, nevytrvalost, selhání v realizaci stanovených cílů, v dodržování povinností, výrazná externí orientace.
- Vyhybání se problémům – impulsivní, nezodpovědný přístup k životu, tendence utíkat od problémů zapojením do trestné činnosti nebo užíváním drog.
- Interpersonální hostilita – extrémní hostilita, nepřátelský postoj k okolí, vedoucí až ke zmatení nebo vzbuzování dojmů zmatenosti.
- Sebeprosazování/ sebeklam – tendence prosazovat svou vůli ve snaze dosáhnout vlastních cílů, bez ohledu na druhé a realističnost dosažení těchto

cílů, pohotové racionalizace a ospravedlňování trestné činnosti s cílem vyhnout se pocitům viny.

- Popření újmy – racionalizace a minimalizace dopadu kriminálního chování jedince na ostatní, újmy způsobené druhým.
- Proaktivní kriminální myšlení – spojeno s řízeným, plánovitým a „chladnokrevným“ jednáním, zaměřením na pozitivní výsledky plynoucí z TČ (trestné činnosti) (peníze, moc, postavení), vypočítavostí.
- Reaktivní kriminální myšlení – spojeno s impulzivním, „horkokrevným“, reaktivním, neřízeným, neplánovaným jednáním, nezdrženlivostí, nerozvážností, ukvapeností, podezřívavostí.
- Strach ze změny – obavy ze změny a míra, v níž stojí v cestě efektivní intervenci, i celkový nedostatek porozumění svým emocím, nedostatek ochoty či připravenosti ke změně [2].

1.3 Bezdůvodně napadl děti na zastávce a v tramvaji

Napadení dvou skupin dětí krátce po sobě šetřili v polovině dubna policisté v Praze Řepích. Nejprve byl muž agresivní vůči mládeži na zastávce MHD (městská hromadná doprava), poté v tramvaji. Agresora policisté vypátrali a zadrželi nedaleko místa událostí. Hrozí mu až dvouleté vězení.[3]

„Útočník začal nejdříve děti vulgárně urážet a následně je fyzicky napadl údery rukou, a to bez jakéhokoliv důvodu,“ popsala tisková mluvčí pražské policie Kristýna Soukupová. [3]

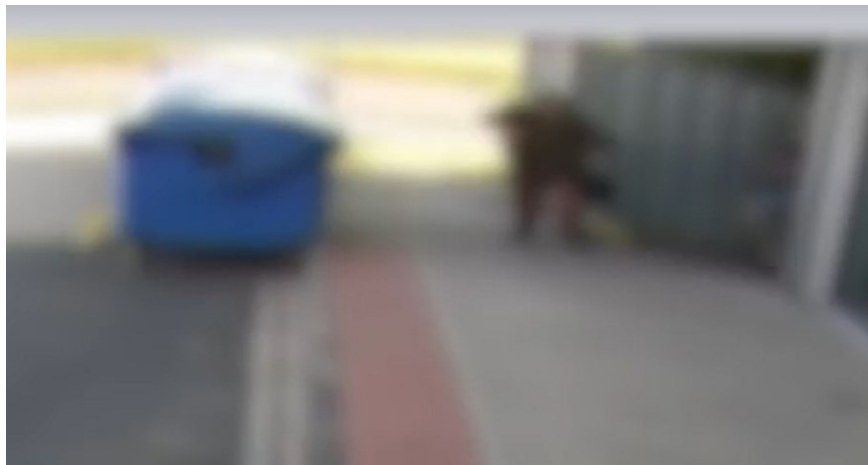
Z daného článku se lze dozvědět, že oběti neútočily a ani se nebránily. Z článku vyznívá, že konflikt nijak nezapočaly. Přišel k nim podezřelý jedinec, který je začal obtěžovat vulgárním urážením, které vyvrcholilo fyzickým útokem. Oběti jen stály a nijak na to nereagovaly. Obětím bylo pod 18 let a nebylo blíže specifikován přesný věk. Je rozdíl, jak se bude chovat a jak může jednat dítě, kterému je 8 let a kterému je 16. Ve vyšším věku už by se dalo bránit a použít obranný prostředek např. obranný sprej. Ale nejjednodušší by bylo odejít, popřípadě utéct. Na základě vypsání důvodů k útoku odhaduji, že by mohlo jít o uspokojení, duševní nemoc nebo prosazování, zkrátka někdo, kdo nemá rád děti[1]. [3]

1.4 Nechtěl mu dát deset korun.

O případu ve čtvrtek informoval mluvčí policie Jan Daněk. Podle vyšetřovatelů násilník nejdřív oslovil 35letého muže, po němž chtěl deset korun. [4]

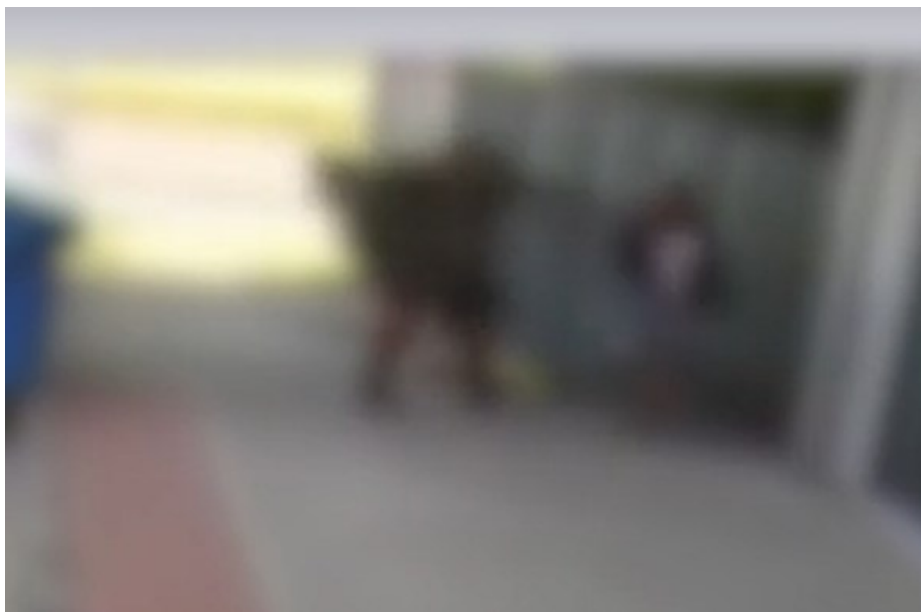
„Ty od něj nedostal a následoval brutální útok, kdy napadený mimo jiné schytl několik kopanců do hlavy. Když ležel na zemi, tak mu začal agresor na hlavu dokonce i dupat. Po útoku mu pak sebral příruční tašku s doklady a několika stokorunami,“ zmínil mluvčí. [4]

Oběť byla oslovena mužem, který požadoval peníze, v tomto případě 10 korun. Ve článku nebylo přesně řečeno, co napadený řekl, že vyvolal fyzické napadení. Mohl odpovědět hrubě a rázně a tím daného útočníka rozzuřit. Hlavním cílem útoku bylo obohacení, ale mohla zde hrát role i závist nebo i duševní nemoc[1]. Kdyby poskytl oč žádal, nemuselo se to stát. Spekulativně mohl slušně odpovědět a tím by útok nevyvolal. Článek tyto moje domněnky nijak nepotvrzuje ale ani nevyvrací, proto osobně sázím na obecnou slušnost a pravdu, kdy rázné agresivní odmítnutí mohlo útok vyvolat a slušné odmítnutí nebo poskytnutí dané věci nemuselo. Zvláště že jen kvůli 10 korunám skončil s újmou na zdraví a odcizení příruční tašky, kde měl doklady a několik stokorun. [4]

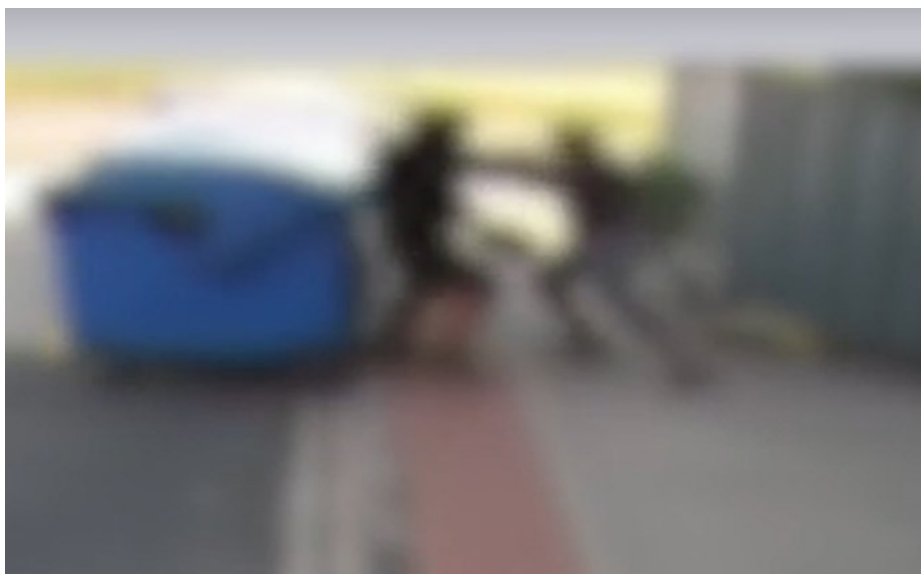
Obrázek 1 Napadení kvůli 10 korunám 1

(zdroj: [4])

Obrázek 2 Napadení kvůli 10 korunám 2

(zdroj: [4])

Obrázek 3 Napadení kvůli 10 korunám 3

(zdroj: [4])

Na obrázcích 1, 2 a 3 Jsem chtěl ukázat, jak rychle došlo k fyzickému napadení. Vybral jsem 3 fotky z videa, kdy to, co se odehrálo na fotkách zabralo 3 sekundy.[4]

1.5 Muž na ulici v Mladé Boleslavi náhodně napadl dva muže

K napadení došlo v jedenáct hodin večer na Českobratrském náměstí v Mladé Boleslavi. Incident se odehrál mezi dvěma muži a útočníkem. Vzájemně se neznali, s 53letým mužem se potkali zcela náhodou. [5]

„Triapadesátiletý muž měl několika úderů napadnout jednoho muže a následně pak druhému, třicetiletému muži, způsobit vážná zranění v oblasti břicha a krku, se kterými byl napadený transportován do pražské nemocnice, kde podstoupil operační zákrok,“ uvedla mluvčí policie Barbora Schneeweissová. [5]

Oběti útočníka se navzájem neznaly. Náhodou byly napadeni třetím mužem. Z článku vyznívá, že k nim útočník přicházel. Nedávali pozor a neviděli ho, jak k nim přichází. Jako příležitost k útoku by se dala považovat nepozornost. Nesledovali, co se kolem nich děje a tím si nevšimli, že k nim další muž přichází. Je možné, že si ho všimli, ale nevěnovali mu pozornost, nebyly připraveni, že může dojít k útoku. Ze článku není zřejmé, zda si ho všimnuli nebo ne, a proto to považuji jen za spekulaci a nejpravděpodobnější možnosti. [5]

1.6 Přišel a začal mlátit

V areálu Velká louka si později sedly na chodník a odpočívaly. Přiznaly, že popíjely alkohol. Místem projíždělo auto, z něhož se ozval řidič. „Nejdřív se zeptal: ‚Ukrajina?‘ My jsme odpověděly: ‚Ano.‘ Pak začal říkat: ‚Ukrajina, kurva.‘ A jiné výrazy, tomu jsme nerozuměly. Mluvil česky,“ popsala. [6]

Dále uvedla, že šofér s vozem popojel, zastavil a vrátil se k nim. „Přišel a začal mlátit. Nejdřív mě uhodil pěstí do ucha,“ líčila. Podle ní to byla tak silná rána, až se jí ohnula náušnice. Potom ji několikrát udeřil do obličeje. „Tahal mě za vlasy. Bránila jsem se, aby dál nemlátil. Zvedla jsem se, dítě už hodně moc brečelo,“ pokračovala. [6]

Holzknicht následně pozornost upnul na její kamarádku Liliu, která ji bránila. Ta podle obžaloby obviněného chytla za triko a praštila rukou do zad a krku. „Viděla jsem, jak muž dvakrát nebo třikrát pěstí uhodil Liliu do obličeje,“ přiblížila poškozená. [6]

Rozhodla se, že vezme klíčky ze zapalování auta, aby řidič nemohl odjet. „On začal vytahovat (*pozn. redakce: z auta*) mě. Několikrát mě ještě kopnul nohou,“ vyprávěla Tatiana. Podle ní se na místě objevili dva Holzknichtovi kamarádi. Policii se však během

vyšetřování nepodařilo nikoho dalšího ztotožnit. „Jinak jsem se chtěla zeptat, proč, proč se to stalo,“ vzkázala na závěr obviněnému. [6]

Ze článku je jistá aktuální nesnášenlivost mnoha lidí vůči lidem z Ukrajiny. Důvodem útoku je nejpravděpodobněji prosazování[1]. Oběti seděly na chodníku a odpočívaly. Útočník je nejprve začal vulgárně urážet z auta poté, co zjistil, že jsou z Ukrajiny. Dále slovní napadení na chvíli přestalo, aby útočník popojel s autem. Poté vystoupil a napadl je fyzicky. Jistou roli hrál alkohol, protože jedné z napadené bylo naměřeno 2,4 promile. Považuji to za faktor, který mohl mít vliv na rozhodování obětí. Mohli být na útok připraveni, alespoň postojem nebo připravením obranného prostředku. Mohli také z místa odejít a ztratit se agresorovi. Jelikož útočník je už slovně napadl a následně zaparkoval a přišel k nim, dalo by se připravit na konfrontaci nebo se tomu úplně vyhnout a odejít. [6]

1.7 Muž po galavečeru bojových umění zbil v Pardubicích dva lidi

K útoku došlo 8. prosince kolem půlnoci na autobusové zastávce na třídě Míru v Pardubicích. Podezřelý muž bez dosud zjištěného důvodu napadl jiného muže údery pěstí a kopanci do hlavy, uvedli policisté. [7]

„Na toto zareagoval další muž stojící poblíž, který se snažil vyhročenou situaci uklidnit. I ten ale bez varování vyfasoval několik ran pěstí a kopanců. Agresor následně z místa odešel. Oba napadení muži utrpěli zranění, které si vyžádalo lékařskou pomoc,“ dodala mluvčí policistů Iveta Kopecká. [7]

Nejdříve byl napadený jeden muž. Ze článku se nelze dozvědět, proč byl muž napaden nebo co k tomu předcházelo. Ale druhý muž byl napaden, protože se snažil dva od sebe odtrhnout, to vedlo k jeho napadení. Je patrné, že se snažil pomoci a čas je v tuto chvíli důležitý, ale nakonec skončil sám napadený. Důvod prvního napadeného není zřejmý, ale okrajově by se dalo považovat, že nedával pozor, co je kolem něj, že k němu přichází cizí osoba. U druhého byl důvod napadení jasný, a to že se snažil dva peroucí se muže od sebe odtrhnout a situaci uklidnit. V případě, že by zavolal policii, a do konfliktu se nevrátil, nemusel skončit napadený. Jelikož nikomu nebylo nic odcizeno, jen byli pobiti a pachatel odešel pryč, odhaduji, že důvodem mohlo být uspokojení, že je lepší než jiní, poměrování nebo prosazování[1]. [7]

1.8 Reportérku TV Markíza napadli přímo před očima policistů

Televize Markíza potvrdila, že Kövešová natáčela reportáž do relace Reflex o nepřizpůsobivých lidech žijících v této části západoslovenského města, kteří často fyzicky napadají starší lidi a ženy. „Už několik týdnů se věnujeme velmi vážnému případu – útokům, výhrůžkám a velmi surovým bitkám, často na ženách a starších lidech, které se odehrávají v Trnavě,“ uvedla Kövešová z nemocnice. [8]

Paradoxní je, že když místní lidé novinářku napadli, byly přímo na místě hlídky policie, které zde řešily jiný případ.[8]

„Když jsme se ptali útočníků, kteří měli surově zbít dvě ženy, napadli i mě, a to přímo před několika policejními hlídkami. Tohle riziko je součástí mé práce. Důležitější jsou však lidé, kteří takovéto útoky zažívají léta,“ konstatovala Kövešová. [8]

Ze článku je zřejmé, že se reportérka zabývala nepřizpůsobivými občany. Ti už v minulosti napadli starší lidi a ženy. Tyto občany vyhledávala a zřejmě nevzala v potaz všechna rizika. Mohla si s sebou vzít obranný prostředek nebo požádat o hlídku policie. Bylo štěstí, že byly v oblasti hlídky policie. Důvod k útoku nebyl ve článku popsán, ale bylo zřejmé, že útočníci už v minulosti napadali jiné lidi, a proto mohlo být pravděpodobné, že se to stane i zde. Odhaduji, že důvodem útoku mohlo být obohacení, jelikož tito lidé nejsou zrovna majetní, dále taky závist, poměrování, prosazování nebo i skupinový zájem[1]. Jelikož se jedná o romskou skupinu obyvatel, tak tam může být důvodů k napadení více zároveň. Ze článku mi vyplívá, že selhání prevence bylo nevzetí v potaz všechna rizika spojená s reportáží. Útok nemuseli nijak vyprovokovat, jen tam prostě byly a dali možnost dalšímu napadení a možném okradení. [8]

1.9 Mladíci skutečně napadli muže v Budějovicích kvůli duhové vlajce

„Vyšetřování neprokázalo, že motivem výtržnosti byla xenofobie nebo nesnášenlivost k jiné skupině obyvatel,“ sdělil Novinkám v úterý jihočeský policejní mluvčí Jiří Matzner. [9]

Ve čtvrtek pak upozornila Novinky advokátka napadeného muže, že podle usnesení o zahájení trestního stíhání je v něm přímo uvedeno, že motivem útoku pachatelů byla duhová vlajka. „Policie v tomto případě odvedla vynikající práci a skvěle popsala motiv útoku,“ sdělila advokátka Petra Naskosová. Upozornila, že kvalifikace trestného činu výtržnictví neznamená, že útok nemohl být veden homofobní pohnutkou. [9]

Incident se stal v sobotu 2. prosince kolem čtvrté hodiny ráno v centru města v Piaristické ulici. Napadený muž utrpěl zranění a byl převezen k ošetření do českobudějovické nemocnice. [9]

Obětí tří útočníků byl Sebastian Vošvrda, který zdůrazňoval, že jej muži zmlátili právě kvůli duhové vlajce. [9]

Ve článku bylo řečeno, že byl napaden kvůli tomu, že měl kolem krku uvázanou duhovou vlajku. Proto jsem si jist, že důvodem útoku bylo prosazování svých zájmů[1]. Je důležité brát v potaz, kde se zrovna nacházíte. Může se jednat o místo, kde nemají v lásce lidi např. jiných ras nebo sexuálních orientací. V některých místech si o to „přímo říkáte“ když provokujete tyto nesnášenlivé občany něčím, co prostě nesnáší. To bylo i důvodem k útoku na oběť. Jelikož byl důvod jasný, přijde mi, že kdyby na sobě vlajku neměl, k útoku by nedošlo, protože by útočníci nijak nevěděli, že je součástí tohoto hnutí. Jednoduše na sebe upozorňoval. [9]

1.10 Policie hledá muže v dámských šatech, který v Praze napadl ženu kladivem

Událost se stala 13. června kolem půl čtvrté ráno. "Poškozená seděla na lavičce tramvajového ostrůvku, když k ní přistoupil muž oblečený do dámských blyštivých béžových šatů v délce ke kolenům a na nohách měl obuté lodičky s jehlovými podpatky. Poškozené sebral kabelku, kterou měla položenou vedle sebe, a začal z místa odcházet," popsal začátek incidentu policejní mluvčí Jan Daněk. [10]

Když se žena domáhala kabelky zpět, vytáhl muž podle výpovědi ze své tašky kladivo a začal ji tlouci, pak kabelku vrátil a odešel směrem na Strossmayerovo náměstí. "Muž mluvil česky, byl vysoký asi 175 cm a měl dioptrické brýle s výrazným černým rámečkem. Jestli podezřelého někdo poznává, ať se ozve na linku 158. Případ je prověřovaný pro podezření ze spáchání trestného činu loupež," doplnil mluvčí. [10]

Ve článku se psalo, že k oběti útočník přišel a pak ji sebral kabelku. Oběť ji chtěla zpátky, ale byla fyzicky napadena útočníkem, který na ni vytáhl kladivo. Útoku by šlo předejít tím, že by si žena všímala lidí kolem sebe, a to hlavně podezřelých jedinců, jako útočník v tomto článku. Nebyla připravena na konfrontaci, a navíc si nechránila kabelku. Tu měla položenou vedle sebe. Chtěla ji zpátky. Nebylo podrobně vypsáno, zda se nějak bránila, nebo jen rázně požádala o vrácení jejího majetku. Dále byla fyzicky napadena za pomoci

kladiva. Chyba byla, že pravděpodobně nedávala pozor, co se kolem děje, nebo tomu nepřikládala váhu a dále si nechránila svoji kabelku, kterou měla jen položenou vedle sebe, což může být lákavé pro jistý druh lidí. Přijde mi, že důvodem mohlo být obohacení, ale nelogické je, proč ji po napadení kabelku vrátil, proto odhaduji za další důvod možnou duševní nemoc[1]. [10]

1.11 Rozzuřený důchodce na Tachovsku probodl vycházkovou holí srdce řidiči

Šlo o prudkou zlobnou reakci doprovázenou agresí. Tak vysvětlili znalci chování 75letého důchodce z Chebska, který se dostal do konfliktu s o 20 let mladším řidičem a kvůli malichernému sporu ho bodákem schovaným ve vycházkové holi píchl do srdce. Muž na místě zemřel.[11]

Obviněný muž tam tehdy projížděl vozem a narazil na poškozeného, který měl na úzké lesní cestě zaparkovaný automobil tak, že nebylo možné jej objet ani z jedné strany. „Z důvodu nelibosti nad místem zaparkování poškozeného na něj obviněný nejprve rozčileně gestikuloval. Poté, co řidič z auta vylezl ven, k němu obviněný přistoupil a po slovním konfliktu ho ostrou čepelí z vycházkové hole bodl do hrudníku,“ popsal žalobce, co se na místě odehrálo. [11]

Ve článku se píše, že napadený a usmrcený muž zaparkoval autem v lesní cestě tak, že nebylo možné ho objet. Pachatel nejprve začal rozčileně gestikulovat. Oběť k němu přišla a obviněný senior ho bodl bodákem ve vycházkové holi. Potom z místa odjel, jako by se nic nestalo. Podle psychiatrů je obviněný povahově impulzivní, urážlivý a zatvrzelý, přičemž tato porucha osobnosti se u něj projevuje vysokou mírou dráždivosti a háklivostí na vlastní osobu. „Nastalá situace u něj vedla k naléhavé potřebě zjednat nápravu domnělého ponížení. Následně došlo k prudké zlobné reakci doprovázené agresí,“ stojí ve znaleckém posudku. Proto jak se tu ve článku píše o znaleckém posudku psychiatrů, je zde jisté, že se jednalo o duševní nemoc s následným prosazováním svého „poníženého ega“ [1]. [11]

1.12 Agresora na dálnici zastavila až namířená zbraň

V pátek 4. srpna kolem půl dvanácté dopoledne začal řidič vozu Ford v úseku mezi 31. a 35. kilometrem dálnice z neznámého důvodu opakovaně vybrždňovat vozidlo Toyota, až ho zcela zastavil. Následně vystoupil ze svého vozu, řidiči Toyoty začal nadávat a vyzývat ho, aby vystoupil. Když se tak nestalo, začal do jeho vozu kopat, urazil mu zrcátko a v

poškození vozu pokračoval až do chvíle, kdy ho zastavila namířená zbraň v rukou napadeného řidiče.[12]

Agresivní řidič sice přestal poškozovat vůz druhého muže, zjevně se ale cítil v právu, a tak se s celou událostí obrátil na policii s tím, že mu řidič Toyoty vyhrožoval zbraní.[12]

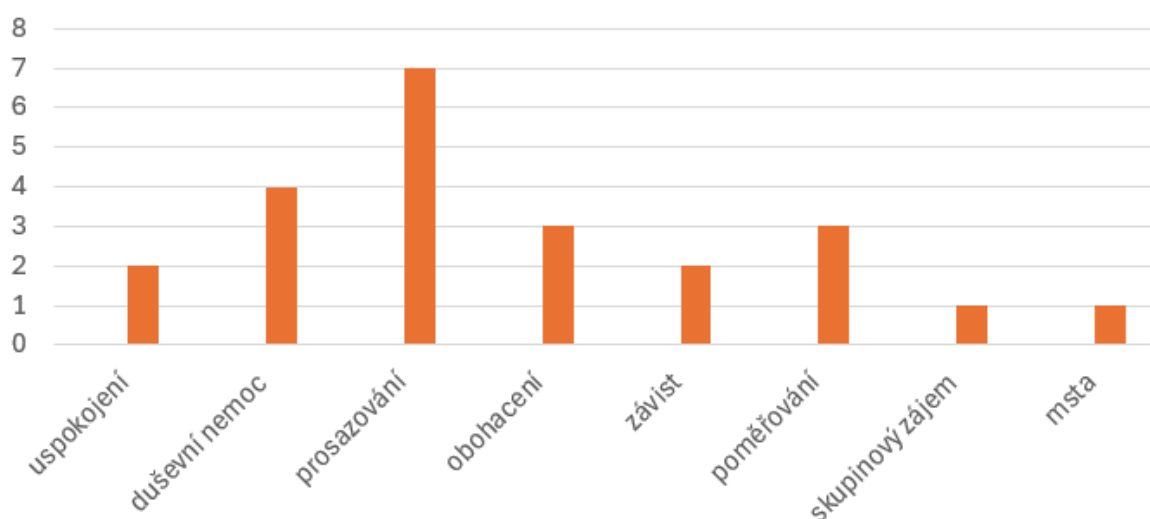
Obrázek 4 agresivní muž na dálnici

(zdroj: [12])

Muž nejprve ohrožoval život a zdraví řidiče vozidla Toyota a současně dalších nejméně devíti řidičů tím, že svým vozidlem předjížděl v levém pruhu. Poté vozidlo zcela zastavil a řidič vystoupil a začal se dobývat k řidiči Toyoty, kopal mu do dveří, utrl kliku, bouchal pěstí do levého zpětného zrcátka, které následně utrhnul. Poškozený využil legálně drženou zbraň, kterou pouze namířil na agresora, jelikož se cítil ohroženě a pokud má útočník pud sebezáchovy raději ustoupí. Tady jde krásně vidět, že jen mít u sebe střelnou zbraň a ukázat ji, v případě, že se cítíme ohroženě a útok rychle přichází dokáže útočníka zastavit, že si své jednání rozmyslí a opustí od záměru něco si vyřizovat. Bránící se muž udělal dobře, že nevylezl z auta, zůstal v klidu a neeskaloval konflikt a přímo se vyhnul fyzickému napadení. Ze článku i videa odhaduji, že důvodem útoku je msta, poměrování, nebo prosazování[1]. [12]

1.13 Shrnutí kapitoly

V kapitole jsem uvedl hlavní důvody útoku. K tomu jsem uvedl kriminální styly myšlení. Vypsals jsem několik článků, ve kterých jsem se zaměřil na ty informace, které pojednávaly o útoku a co mu předcházelo. Uvedl jsem, co považuji za chybu oběti, proč zřejmě k útoku došlo a co mu předcházelo. Z několika článků předcházela útoku nepozornost oběti. V dalších případech útok započal tím, že se sama oběť vložila do konfliktu, který s ní neměl nic společného, a následně byla napadena. Dalším důvodem bylo výstřední chování oběti, která tím na sebe upozornila a následně byla napadena. V jednotlivých článcích, pokud to bylo možné, jsem uvedl, co považuji za pravděpodobný důvod k útoku. Dále jsem vytvořil graf, ve kterém jsem uvedl předpokládané důvody útoku a jejich četnost ve článcích. Osobně mě překvapilo, že nejčastějším důvodem bylo prosazování a ne obohacení.

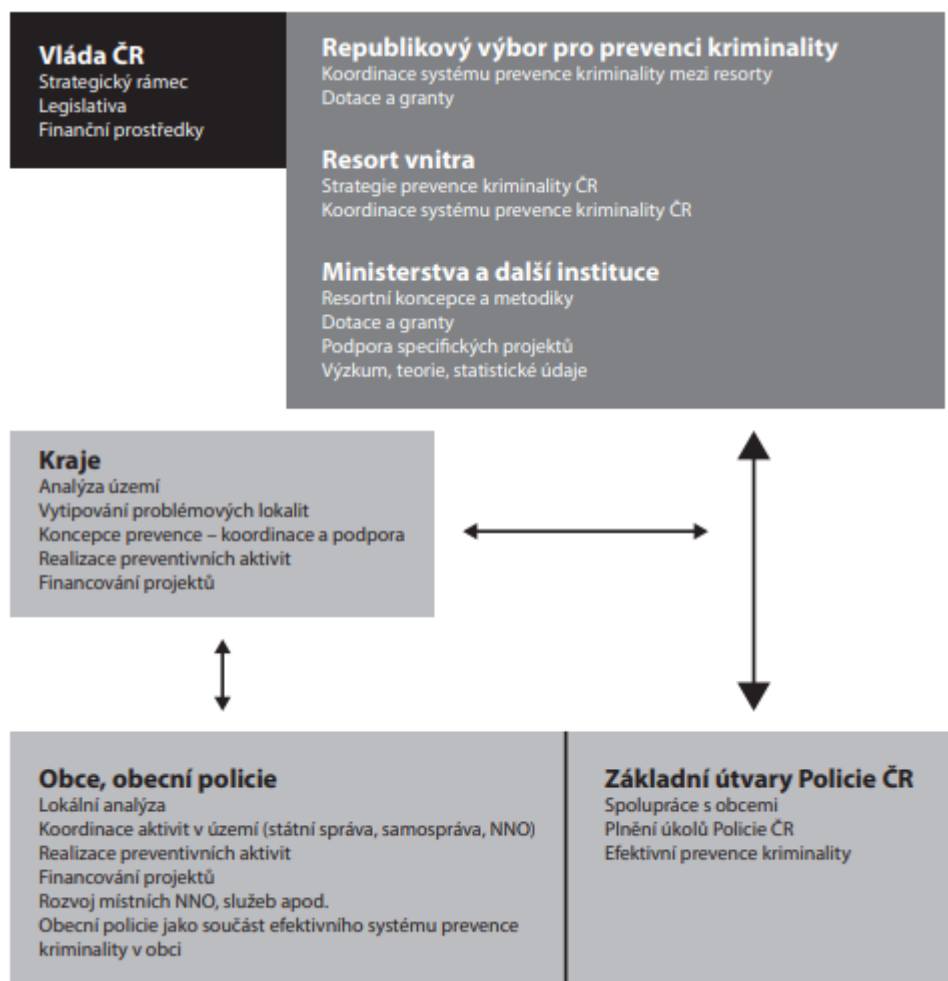
Obrázek 5 graf četnosti důvodů útoku

(zdroj: vlastní)

2 ORGANIZACE A PREVENCE V ČR

Prevence kriminality v České republice se uskutečňuje na třech úrovních. První úroveň je republiková (vláda, ministerstva, státní instituce a Republikový výbor pro prevenci kriminality), druhá úroveň je krajská, kde se angažují krajské úřady a konečně lokální, což je oblast samosprávy. [13]

V rámci Ministerstva vnitra ČR funguje od roku 1996 Odbor prevence kriminality (OPK), který plní funkci ústředního orgánu státní správy v oblasti vnitřního pořádku a bezpečnosti při tvorbě a realizaci koncepce prevence kriminality. Mezi základní činnosti OPK patří mimo jiné tvorba Strategie prevence kriminality v České republice, koordinace aktivit a subjektů zapojených do prevence kriminality včetně přípravy a realizace preventivních programů, tvorba a metodické vedení specifických programů prevence kriminality. OPK koordinuje a kontroluje vynakládání finančních prostředků ze státního rozpočtu na oblast prevence kriminality, vykonává veřejnosprávní kontrolu u žadatelů o veřejnou finanční podporu nebo u příjemců této podpory. Dále řídí činnost sekretariátu Republikového výboru pro prevenci kriminality a zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv a členství v mezinárodních organizacích (odbor zastupuje ČR například v Komisi OSN (Organizace spojených národů) pro prevenci kriminality a trestní justici nebo Evropské síti pro prevenci kriminality. [13]

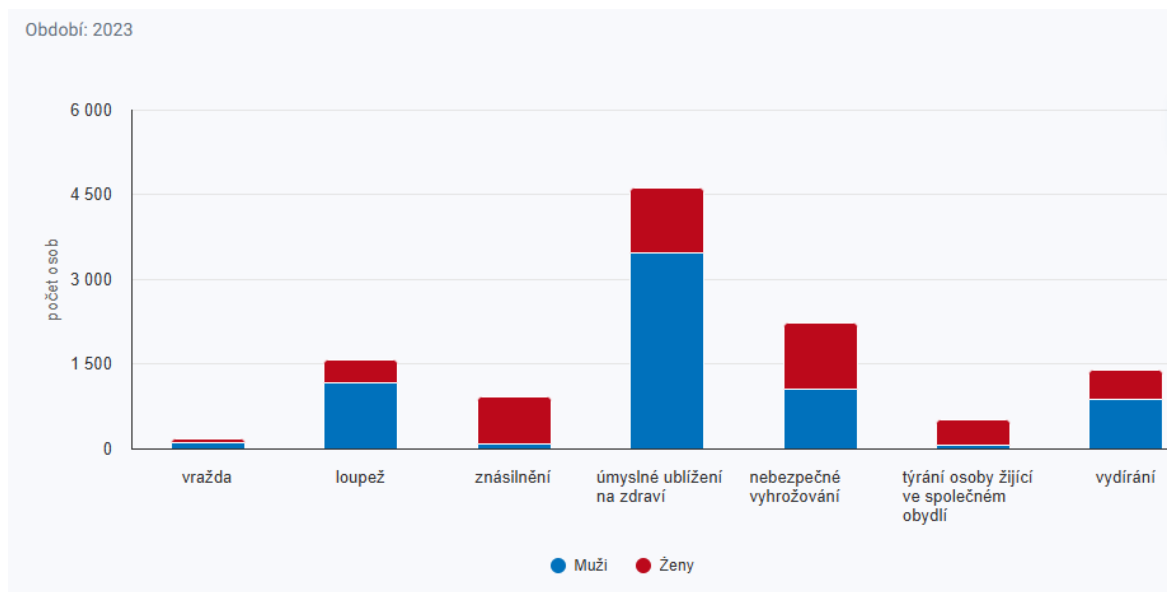
Obrázek 6 Systém prevence kriminality

(zdroj:[13])

2.1 Statistiky vybraných trestných činů v ČR

Pohlaví obětí se liší podle druhu trestného činu. Muži jsou častěji oběťmi ve vraždách, loupežích, úmyslného ublížení na zdraví a vydírání. Za to ženy procentuálně převládají jako oběti ve znásilnění, nebezpečném vyhrožování a týrání osoby žijící ve společném obydlí.

[14]

Obrázek 7 oběti trestných činů

(zdroj:[14])

2.2 Právní aspekty sebeobrany

Okolnosti vylučující protiprávnost jsou takové okolnosti, které způsobují, že čin, svými rysy podobající se trestnému činu, není pro společnost nebezpečný, a tudíž není trestným činem.[15]

§ 28 Krajní nouze

„Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestným zákonem, není trestným činem.“[15]

„Nejde o krajní nouzi, jestliže bylo možno toto nebezpečí za daných okolností odvrátit jinak anebo způsobený následek je zřejmě stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil, anebo byl ten, komu nebezpečí hrozilo, povinen je snášet.“[15]

Paragraf opravňuje kohokoliv odvracet přímo hrozící nebezpečí, a to jakoukoliv činností, opatřením apod., jež směřují k následnému odvrácení. **Nebezpečí** ohrožuje životy, zdraví, majetek apod., avšak nemá podobu útoku trestně odpovědného člověka, jak je tomu v nutné obraně.[15]

§ 29 Nutná obrana

(1) „Čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem.“[15]

(2) „Nejde o nutnou obranu, byla-li zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku.“[15]

Nutná obrana není povinností občana, ale je to jeho právo. Každý má právo bránit se nežádoucím napadením a je právem každého se svobodně rozhodnout, zda tohoto práva využije či nikoliv. Nelze nikomu přikázat, aby nebezpečí či útok strpěl.[15]

Tento paragraf opravňuje kohokoliv odvracet **přímo hrozící nebo trvajícím útok**. Útok nemusí směřovat pouze k této osobě, ale může se jednat o pomoc ostatním spoluobčanům. Odvracením je myšleno opatření, činnost či zákrok, který směřuje k zastavení, či překažení útoku.[15]

§ 33 Oprávněné použití zbraně

„Trestný čin nespáchá, kdo použije zbraně v mezích stanovených jiným právním předpisem.“[15]

Použití zbraně umožňuje mnohdy účinnou a šetrnější obranu než jiné způsoby obrany. Stačí na útočníka namířit zbraň, pohrozit mu, vystřelit varovný výstřel do vzduchu, aby došlo k následnému ustoupení od útoku.[15]

2.3 Reakční mezery

Reakční mezera je fyzický a časový prostor potřebný k tomu, aby jedinec vnímal, posoudil a reagoval na hrozbu. Tento koncept je klíčový v sebeobraně a taktickém výcviku, protože určuje, zda je možné hrozbu účinně neutralizovat. Reakční mezera je často vnímána jako neviditelná „bezpečná zóna“, která dává obráncům dostatek času k reakci a informovanému rozhodnutí.[16]

Reakční mezera existuje kvůli přirozenému zpoždění mezi rozpoznáním hrozby a zahájením reakce. Lidský mozek zpracovává podněty ve zlomcích sekundy, ale ve vysoké stresové situaci se toto zpoždění může protáhnout na sekundu nebo i déle. Toto zpoždění může být životu ohrožující v situaci zahrnující ozbrojené útočníky, rychle se pohybující vozidla nebo i neozbrojené útočníky. [16]

Reakční čas – je definován jako čistá rozpoznávací úloha včetně zhodnocení konkrétní hrozby a zvolení odpovídající motorické reakce.[16]

Čas pohybu – je definován jako časový interval mezi započítáním a ukončením pohybu.[16]

Čas odpovědi – je součtem reakčního času a času pohybu. Tedy času od vnímání podnětu hrozby do ukončení kompletní odezvy.[16]

V knize *Sharpening The Warrior's edge* se důkladně věnuje reakčnímu času. Mc Givern ve svém modelu definoval následující fáze rozhodovacího procesu:

- Percepce – vnímání
- Analýza
- Zhodnocení
- Formulace
- Provedení pohybu.[16]

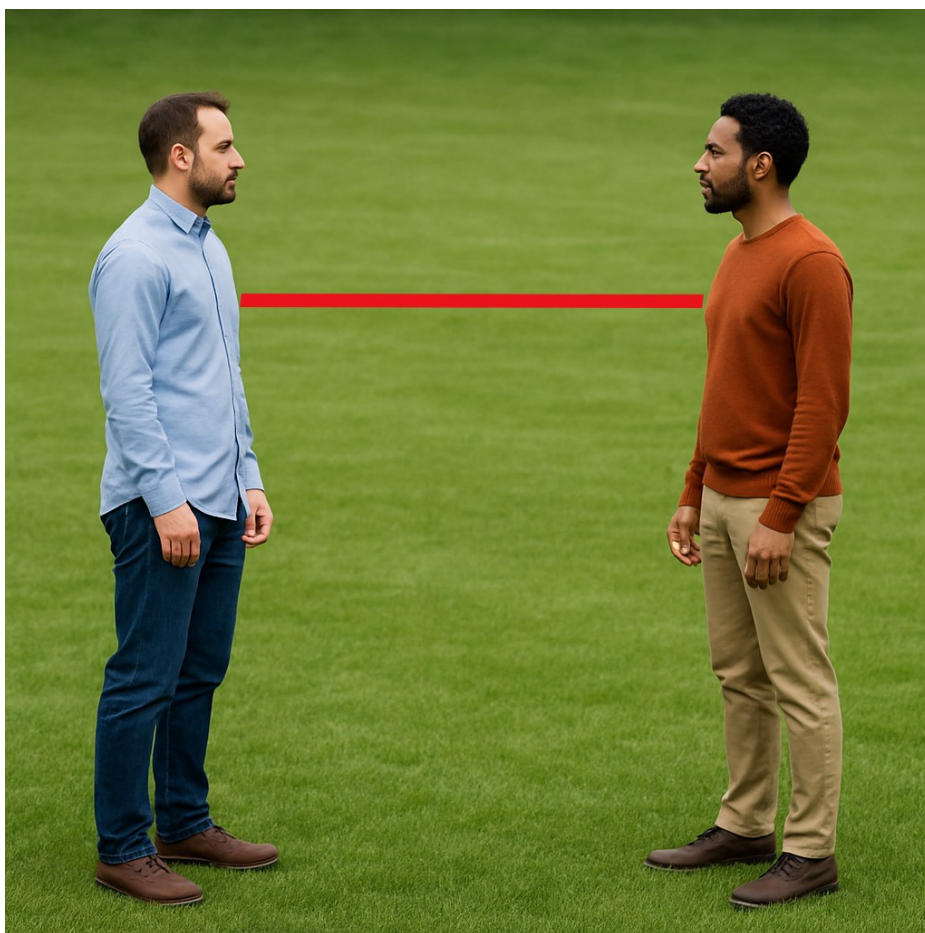
Hrozbu, spíše konkrétní podnět hrozby, nejprve vnímáme svými smysly, sluchem, zrakem a taktilně (dotykem). Sluchový podnět (8-10 ms.) zpracováváme rychleji než zrakový (10-40 ms.). Nejrychleji reagujeme na podněty taktilní. To ale musíme být v přímém kontaktu s útočníkem a tomu se z taktických důvodů snažíme vyhnout. Se zvyšujícím se psychickým stresem se dostaví zúžení zorného pole. V takovém stavu vidíme jen 30 % z běžné šíře viděného zorného pole (tunelové vidění). Při větší míře stresu se dostaví spíše binokulární než monokulární vidění a také se dostaví majákový efekt. Dojde k selektivnímu slyšení. To se projeví tak, že nebudeme slyšet, co vám, kdo říká, jak útočník, tak kamarádi, co vám chtějí pomoci.[16]

To, co vnímáme, nebo přesněji jak situaci vnímáme, nám dává základní vstupní data pro zhodnocení. Tyto data porovnáváme s daty v naší paměti, jestli jsme takovou situaci zažili a jestli pro ni máme vzor jednání (reakce). V ideálním stavu takový vzorec máme a byl-li úspěšný, tak jej zvolíme. Zformulovali jsme si tedy reakci na konkrétní daný podnět a již nezbývá než ji provést daný pohyb – útěk, úhyb, úder, zmáčknutí spouště u střelné zbraně.[16]

Poslední část reakce je provedení pohybu. Zde je důležité porozumět tomu, jaké svaly jsme schopni používat v návaznosti na míru pocíťovaného stresu. První, co ztratíme je jemná motorika, následně komplexní motorické dovednosti a zůstane nám jen hrubá motorika. Pod velkým psychickým tlakem jsme schopni držet, tlačit, táhnout, běžet.[16]

Kromě času ne reakci je důležitá i vzdálenost mezi námi a útočníkem. Ani jeden z výše uvedených článků nevypovídá, že útočník utíká za obětí, která před ním prchá. Všechno se stalo tím, že nedávali pozor, z místa neodešli/neutekli, nebo se sami vystavily nebezpečí

tím, že se snažily pomoci. Jediný případ, co jsem uvedl, který skončil dobře, kromě poškozeného auta, byl ten, kdy muž zůstal sedět v autě. Tím vytvořil mezi sebou a útočníkem bariéru. Útočník ho proto nemohl fyzicky napadnout. Z toho mi vyplívá, že v případě blížícího se konfliktu a hrozícímu fyzickému napadení je nejlepší udržovat mezi sebou a útočníkem prostor. Čím větší prostor mezi námi a útočníkem je, tím dýl bude trvat, než se k nám útočník dostane a napadne nás. K navýšení šance pro nás, abychom nebyli napadeni je kromě prostoru důležité mít ještě překážku nebo bariéru. Tím kromě běhu přímou linkou k nám musí ještě oběhnout tu danou překážku.

Obrázek 8 vzdálenost mezi obětí a útočníkem 1

(zdroj:[17])

Obrázek 9 vzdálenost mezi obětí a útočníkem 2

(zdroj:[18])

Z obrázků 8 a 9 je jasně vidět reakční čas oběti vůči útočnickovy. Z obrázku 8 lze vidět, že oběť by neměla dostatek času něco udělat, aniž by nebyla napadena útočníkem. Jsou od sebe na vzdálenost jednoho či maximálně dvou kroků. Zde není čas a prostor na vytáhnutí obranného spreje, obranného prostředku nebo střelné zbraně. Na obrázku 9 se procentuální šance pro útek nebo obranu na straně oběti zvýšila. Útočník by musel udělat několik kroků, než by se k oběti dostal. To dává oběti čas, aby se připravila, nebo rovnou utekla. Útek je nejúčinnější formou prevence, jelikož se nepodařilo dohledat případ, kdy útočník utíkal za běžící obětí delší vzdálenost.

2.4 Shrnutí kapitoly

V kapitole jsem uvedl a seznámil se s organizací a prevencí v České republice. Dále jsem uvedl statistiky vybraných trestných činů, ve kterých lze vidět, jaký trestný čin převládá u koho. Kdy trestný čin znásilnění silně převládá u žen, zatímco u mužů je to zase úmyslné ublížení na zdraví nebo loupež. Uvedl jsem právní aspekty sebeobrany. Vypsal jsem jednotlivé paragrafy pojednávající o sebeobraně, jako jsou krajní nouze, nutná obrana a oprávnění použití zbraně. Zaměřil jsem se na reakční čas ze strany oběti, jak dlouho trvá

zpracovat jednotlivé podněty a zareagovat. Důležitým aspektem je i vzdálenost mezi útočníkem a obětí, kdy lze vypožorovat, že procentuální šance na útěk nebo užití obranného prostředku se zvyšuje s rostoucí vzdáleností mezi nimi.

II PRAKTICKÁ ČÁST

3 DOTAZNÍK

Při navrhování dotazníku jsem se zaměřil na ty chyby, co udělaly oběti ve člancích a dále, co by mohlo být užitečné. Snažil jsem se rozdělit odpovědi na určitou vážnost odpovědi vzhledem v pravděpodobnosti vyvolání útoku. Jednotlivé možnosti odpovědí mi dále přiblíží, jak lidé reagují v dané situaci nebo jak se chovají. Jestli se mají na pozoru a očekávají nebezpečí nebo je jim to jedno a počítají s tím, že se jim nic nestane. Dále zdalipak u sebe mají nějakou zbraň nebo obranný prostředek, jestli se na konfrontaci připravují i když nemusí nastat nebo to neřeší a čekají, že zrovna jim se nic nemůže stát, protože jsou kolem jiní lidé.

Budu zde představovat jednotlivé otázky a odpovědi, udávat procenta vybraných odpovědí. A pokusím se z toho vyvodit, zdalipak se připravují nebo jsou připraveni na konfrontaci nebo případný útok, nebo to neřeší a tím pádem nejsou připraveni. V aktuální chvíli mám 58 odpovědí.

3.1 Nosíte sluchátka, když někam jdete?

Nosíte sluchátka, když někam jdete?(pokud nosíte sluchátka jen někdy, tak odpovězte, jak se chováte, když je máte na sobě)

58 odpovědí

Obrázek 10 Graf sluchátek

(zdroj: vlastní)

Zeptal jsem se na otázku, zdali nosí sluchátka. Otázka byla myšlena tak, jestli si lidé uvědomují, co se kolem nich děje. Jestli si je nasadí, nic neřeší a jen jdou. Nebo si je např. dají jen na jedno ucho a snaží se sledovat, co je kolem nich. Otázka byla zamýšlena v případě, jestli by si mohli všimnout, že za nimi někdo nejde, tedy by nemohli čekat útok.

Z dotazovaných 41,4 % odpovědělo, že sluchátka nenosí. Dalších 24,1 % odpovědělo, že je nosí, ale když je někdo osloví nebo k nim přichází, sundají si je. 29,3 % sluchátka nosí, ale dávají pozor, co je kolem nich. Tyto dvě otázky se dají považovat za stejné, ale rozdíl je v tom, že jedni pouze dávají pozor, co se kolem nich děje ale nesundávají si je, když k nim někdo přichází. Ti druzí si je sundávají, když je mívá např. kolemjdoucí. Tato problematika může být závažnější ve větších městech.

Obrázek 11 Žena nedává pozor

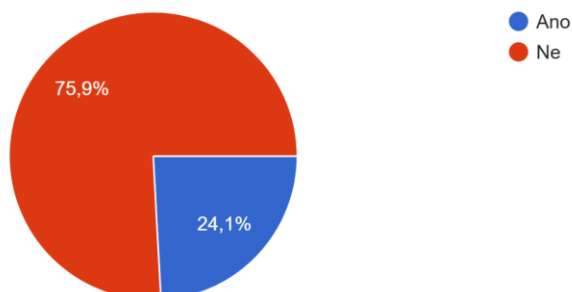
(zdroj: [19])

Především ve větších městech patří kriminalita, obavy z ní a pocit bezpečnosti občanů pravidelně k problémům, kterými by se místní úřady měly zabývat. S velikostí města se jeho zamoření kriminalitou většinou zvětšuje, život ve velkých městech je „nebezpečnější“. Tyto difference se nejčastěji vysvětlují slabou sociální kontrolou ve městech (neformální i formální), která úzce souvisí s vysokou koncentrací obyvatelstva, jeho heterogenitou, značnou anonymitou v lidských vztazích, mobilitou lidí, většími možnostmi k páčání trestných činů a jinými momenty.[13]

3.2 Nosíte u sebe obranný prostředek/zbraň?

Nosíte u sebe obranný prostředek/zbraň? (střelná, teleskop, kubotan, nůž,...)

58 odpovědí

Obrázek 12 Nosíte u sebe obranný prostředek

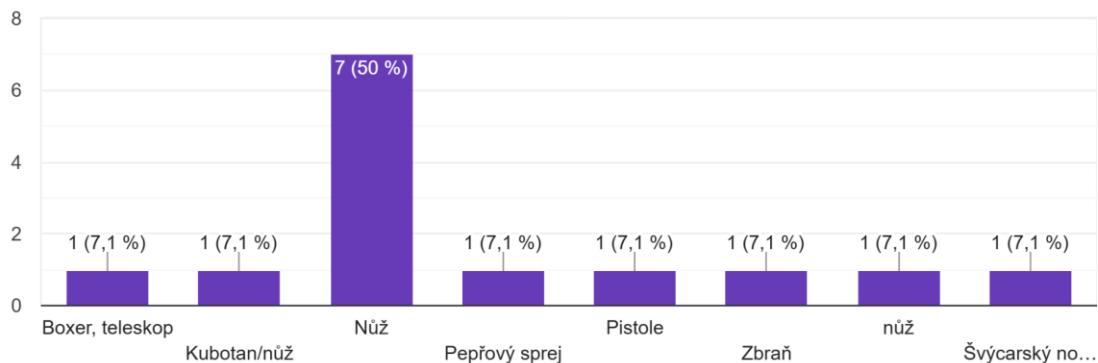
(zdroj: vlastní)

V této otázce jsem se pokusil zmapovat a představit si, zda u sebe lidé nosí obranné prostředky nebo zdali mají alespoň nějakou představu o obranných prostředcích. 75,9 % odpovědělo, že u sebe nic nenosí. Ti, co něco nosí, jsou rozepsáni v další otázce.

3.2.1 Pokud ano, co z uvedeného?

Pokud ano, tak co z uvedeného?(i více předmětů)

14 odpovědí

Obrázek 13 Co z uvedeného

(zdroj: vlastní)

Ti, kteří u sebe nosí nějaký obranný prostředek, což v těchto hodnotách je pouze 24,1 %, odpovídali dle mých představ. Odpovědělo 14 lidí, 10 u sebe nosí nůž, 1 kubotan, 1 boxer, 1 teleskopický obušek, 1 pepřový sprej a 2 nosí u sebe střelnou zbraň. Někteří odpovídali, že mají u sebe i více obranných prostředků nebo zbraní zároveň.

Typologie zbraní:

- Podle způsobu účinku - např. střelné, výbušné, chemické, nebo nelegální.
- Podle dosahu efektivity – ruční zbraně (pistole, pušky), podpůrné zbraně (kulometry), plošné zbraně (granáty, miny).
- Podle nosiče či způsobu nasazení – pěchotní zbraně, dálkově ovládané systémy, improvizovaná zařízení.[20]

Princip účinku – každý typ zbraně funguje na specifickém fyzikálním nebo chemickém principu. V případě palných zbraní jde o:

- Uvolnění kinetické energie střely, která po dopadu způsobí poranění.
- U výbušných hraje roli tlaková vlna, počet a rozptyl střepin.
- Chemické látky působí dráždivě nebo paralyticky.[20]

Účinnost a dosah:

- Efektivní dostřel – jak daleko lze cíl zasáhnout s přesností.
- Kadence a průraznost – jak rychle a jak silně zbraň působí.
- Spolehlivost v terénu – vliv povětrnostních podmínek, odolnost vůči zanesení.[20]

Balistická ochrana:

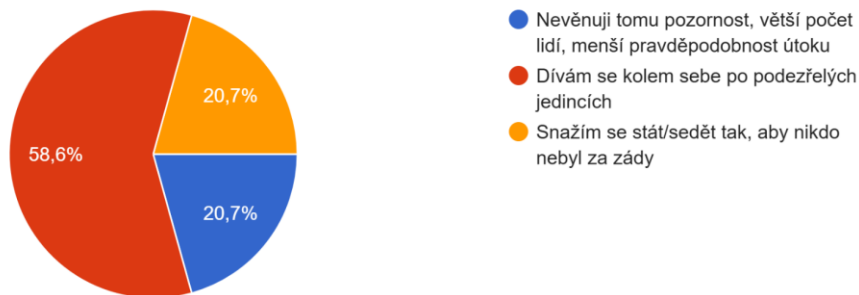
- Balistické vesty – vyrobené z kevlaru, keramických plátů, polyetylen s vysokou hustotou (UHMWPE).
- Přilby a obleky – chrání životně důležité orgány a hlavu.
- Vozidla a štíty – slouží k ochraně skupin osob v boji. [20]

Není však třeba zdůrazňovat, že sebestopracovanější státní politika, sebelépe financovaný systém nemůže nahradit individuální aktivitu obyvatel našich měst a vesnic.

Zodpovědnost za to, nestát se obětí protiprávního jednání, bude vždy v rozhodující míře ležet na konkrétním člověku, rodině či sousedské komunitě.[21]

3.3 Jste na pozoru v blízkosti lidí?

Jste na pozoru v blízkosti lidí?
58 odpovědí

Obrázek 14 Jste na pozoru v blízkosti lidí

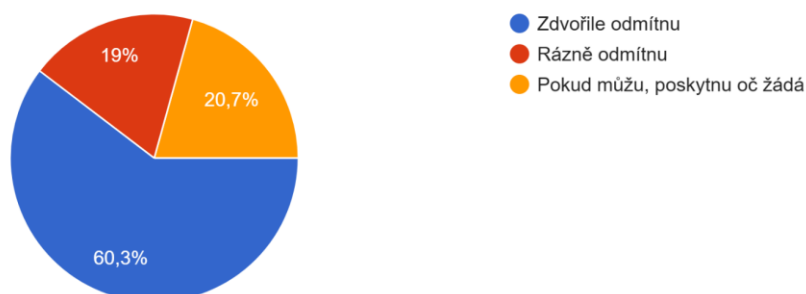
(zdroj: vlastní)

Otázka byla položena tak, aby se z odpovědí dalo představit, zdali si lidé všímají jiných lidí kolem sebe. Jestli je jim to jedno a zkrátka očekávají, proč by se to mělo stát zrovna jim, když je kolem spousta lidí. K tomu tématu si asi každý položil otázku: Proč zrovna já? Např. ve škole při zkoušení, nebo když nás někdo zastaví na nádraží. Z této mé představy jsem vycházel pro tuto odpověď, že lidi doufají, že nebudou zrovna oni ti vybraní. Dále jsou ti, kteří se snaží dívat kolem sebe po podezřelých jedincích. Můžou to být nějací výstřední jedinci, bezdomovci. Může to být i někdo, jako muž v dámských šatech ze článku, který kladivem napadl ženu [10]. Třetí možnost jsem zvolil čistě z mého jednání, kdy se snažím sedět nebo stát tak, abych neměl nikoho za zády, mě to pouze není příjemné, ale má to i bezpečnostní prvek. Protože když nikdo není za zády, nemusíte se tomu věnovat, a proto nehrozí útok z této strany.

3.4 V případě oslovení cizím člověkem

V případě oslovení cizím člověkem, který něco požaduje (cigarety, drobné na vlak...)

58 odpovědí

Obrázek 15 V případě oslovení cizím člověkem

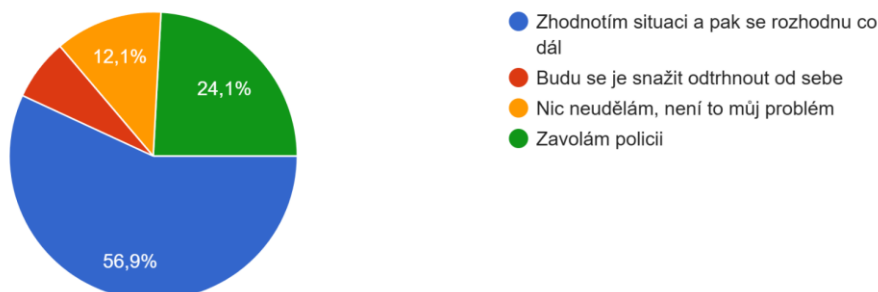
(zdroj: vlastní)

Jako v případě napadení muže kvůli 10 korunám, které nechtěl poskytnout [4]. Jsem se rozhodnul pro tento typ otázky. Skoro každý alespoň jednou potkal nebo byl zastaven někým, kdo něco požadoval. Mohly to být drobné na autobus, cigareta, zapalovač nebo jiné. Vypsal jsem možnosti, které člověk má při této interakci. Můžeme zdvořile odmítnout, to v dotazníku odpovědělo 60,3 %, a tím neposkytnout danou věc, obvykle s výmluvou. Můžeme odpovědět, že nekouříme, nemáme u sebe drobné atd. Dále můžeme být podrážděni, štvou nás tito lidé, co něco žádají a odpovíme jim rázně. To s největší pravděpodobností bylo i důvodem útoku muže kvůli 10 korunám, kdy ho toto odmítnutí stálo ublížení na zdraví a odcizení pár set korun [4]. Tyto lidi a asi jako každého by mohlo naštvat rázné, možná vulgární odmítnutí, což by mohlo vést k útoku. Toto rázné odmítnutí vyplnilo 19 % dotázaných. Dále je i možnost, že poskytnu oč žádá, nemusí nás to nic moc stát a někdy je zkrátka lepší to poskytnout a vyhnout se konfliktu.

3.5 Jak by ses zachoval, kdybys viděl potyčku cizích lidí.

Jak by ses zachoval, kdybys viděl potyčku cizích lidí?

58 odpovědí

Obrázek 16 Jak by ses zachoval

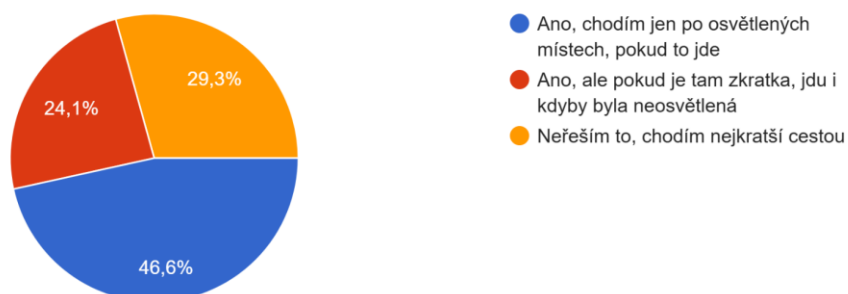
(zdroj: vlastní)

Otázka byla položena ve smyslu, jak člověk vidí různé „Hrdiny“ kteří se vloží do potyčky dvou lidí a odtrhne je od sebe a tím zachrání situaci. Dále i k tomu, že ve článku se snažil jeden muž pomoci napadenému druhému muži, ale sám byl napaden a následně vyžadoval lékařskou pomoc [7]. Vypsal jsem další možnosti, co lze v tuto situaci udělat. Jestli zachovat klid a pak se teprve rozhodnout co dál, zvážit pro a proti, své možnosti a zkontrolovat místo, kde se to odehrává. Tuto možnost si vybralo 56,9 % dotázaných. Někteří se rozhodli, že to není jejich problém a někdo jiný to vyřeší. Jelikož jsem i sám viděl nějakou tu potyčku, toto mi přišlo jako nejpravděpodobnější možnost, kterou lidé provedou. Něco se někomu stane a všichni kolem jen stojí a koukají, že pomůže někdo jiný. 6,9 % odpovědělo, že by se do bitky zapojili a snažili se je od sebe odtrhnout. Tato možnost mi připadá jako nejrizikovější, jelikož můžeme být sami napadeni. Zbytek dotázaných si vybral, že zavolají policii, ta to vyřeší, ale zpravidla až po několika desítkách minut. Pokud se nejedná o náhodu, kdy už je hlídka na místě nebo v blízkosti, jako tomu bylo ve článku o napadení reportérky TV Markíza [8].

3.6 Vyhýbáte se neosvětleným místům, když jdete v noci domů?

Vyhýbáte se neosvětleným místům, když jdete v noci domů?

58 odpovědí

Obrázek 17 Vyhýbáte se neosvětleným místům

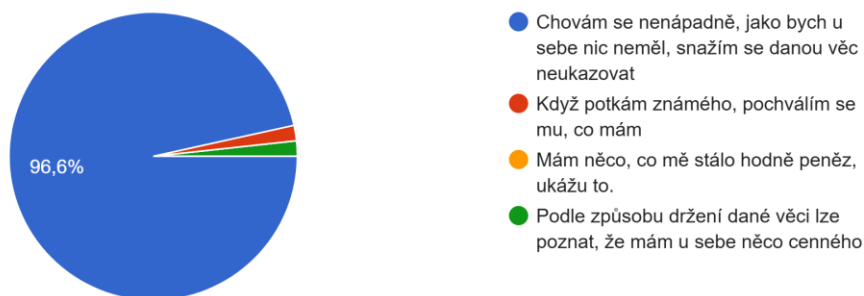
(zdroj: vlastní)

V mnoha člancích, a i v těch, které jsou v teoretické části se útok stal ve večerních a nočních hodinách. Pro tyto útočníky se jedná o atraktivní denní dobu. Proto jsem se ptal lidí, jestli se vyhýbají neosvětleným místům, nebo je jim to jedno a jdou např. z práce nebo do práce a vyberou si tu nejkratší cestu. 46,6 % odpovědělo, že chodí po osvětlených místech, pokud to je možné. Je zde i myšlenka, pokud to jde, protože se může např. rozbít lampa veřejného osvětlení, a tedy nemusí být část ulice osvětlená. Další možnosti, jako pokud je zkratka, jdu i kdyby byla neosvětlená. Může se jednat o podchody, mosty, zapadlé uličky, zkrátka místa, které nejsou osvětlené ve večerních hodinách a přes noc. Dále 29,3 % vybralo, že to neřeší a chodí tou nejkratší cestou. Může se stát, že na daném místě budou lidé, kteří můžou chtít okrádat, přepadávat, nebo jen požívat alkohol nebo brát drogy. Které bychom mohli nechtěně vyrušit a mohlo by dojít k útoku.

3.7 Když máte u sebe něco cenného, jak se budete chovat?

Když máte u sebe něco cenného (větší obnos peněz, drahé šperky, nový telefon,...), jak se budete chovat?

58 odpovědí

Obrázek 18 Když máte u sebe něco cenného

(zdroj: vlastní)

K útoku může dojít i z důvodu krádeže. Proto jsem si představil, co všechno může člověk udělat, když má u sebe tuto věc. 96,6 % dotázaných odpovědělo, že se snaží chovat nenápadně, tak jako by u sebe tu věc neměli a snaží se danou věc neukazovat. 1,7 % odpovědělo, že když potkají známého, pochválí se, co mají, a i kolik to stálo. Může si koupit třeba sluchátka a kamarádovi se pochválit, že stály řekněme 3 000 korun. To může někdo sedící v blízkosti zaslechnout a vyprovokovat k útoku za účelem krádeže. Dále 1,7 % odpovědělo, že danou věc drží a chrání tak, že lze poznat, že má u sebe něco cenného. Tuto možnost jsem vytvořil po rodinné příhodě, kdy člen rodiny šel kupovat nové auto a nesl u sebe kabelku s penězi. Tuto kabelku držel tak, že bylo zřejmé, že u sebe něco má. Možnost, že má něco drahého, tak to ukáže si nikdo nevybral, ale zřejmě se jedná o malý vzorek lidí takhle se chovajících.

Strach z kriminality, obavy z trestné činnosti, pocit ohrožení protiprávním jednáním... to vše jsou pojmenování evergreenů kriminologických výzkumů po celém světě. Liší se samozřejmě používané metody i terminologie, rozsah a typy protiprávních jednání, jejichž „obávanost“ měříme atd. Filozofické pozadí však zůstává stejné: podle řady pramenů je pro pocit životní pohody zásadně podstatné, zda se občan cítí alespoň „přiměřeně bezpečně“, a to především v místě svého bydliště. Z výsledků podobných výzkumů, které jsou dnes praktikovány často (či především) na lokální úrovni, pak mohou rezultovat opatření ke

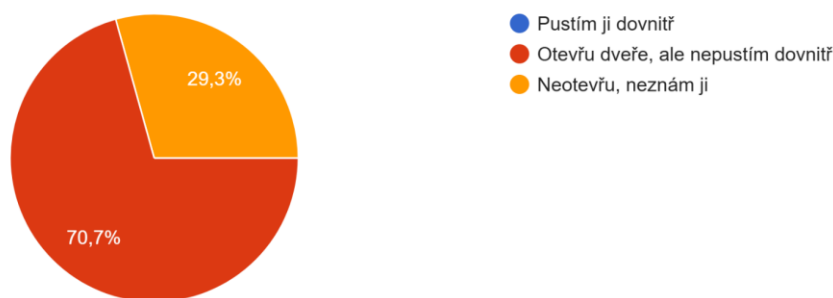
snížení výskytu konkrétního faktoru, který je obyvateli vnímán jako ohrožující. To platí pochopitelně především pro drobnou pouliční kriminalitu, vandalismus a podobně. [21]

Významně více se jich obávají ženy, které jsou díky častějšímu pohybu v nákupních zařízeních ohroženější, a také obyvatelé velkých měst nad 100 tisíc obyvatel. Polovina z nich signalizuje vysoké obavy z kapsářství. [21]

3.8 Když u vás doma zazvoní cizí neohlášená osoba, jak se zachováte?

Když u vás doma zazvoní cizí neohlášená osoba, jak se zachováte?

58 odpovědí

Obrázek 19 Když u vás doma zazvoní cizí osoba

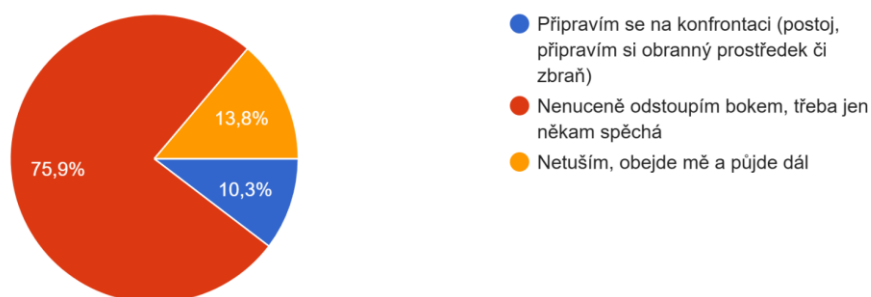
(zdroj: vlastní)

Tato otázka byla spíše myšlena a směřována na starší, popřípadě mladší obyvatele. V případě starších lidí jsou zprávy o odcizení věcí, v krajních případech o ublížení na zdraví. Pustím ji dovnitř, tuto možnost nikdo nevybral. Dále 70,7 % uvedlo, že otevřou, ale nepustí ji dovnitř. 29,3 % odpovědělo, že vůbec neotevřou, neznají ji. Otázka byla přímo myšlena na cizí neohlášenou osobu, která se náhodně ukáže a něco nabízí nebo požaduje. Nejedná se o např. pošťáčku, servis, nebo sousedku, co přišla na návštěvu.

Oslovení občané považují zabezpečení své domácnosti v drtivé většině za průměrné. Hodnotí jej tak rovné dvě třetiny dotázaných. Celková průměrná známka při hodnocení na škále od 1- velmi dobrá úroveň do 5 – velmi špatná úroveň zabezpečení domácnosti činí 2,87 (v roce 2005 to bylo 2,80). Za dobrou (1 a 2 na škále) považuje úroveň zabezpečení své domácnosti, resp. majetku 22 % dotázaných, což je pokles, neboť v minulém výzkumu byl takto optimistický každý třetí. Na druhé straně však jen mizivé procento soudí, že je jejich domácnost zabezpečena velmi špatně. [21]

Necelá třetina respondentů (28 %) má hlídacího psa. Nejčastěji vlastnictví hlídacího psa (logicky) uvádějí lidé bydlící v malých obcích, kde je dominantní formou bydlení rodinný dům. Poměrně málokdy respondenti investují do bezpečnostních prostředků, jako je trezor, poplašné zařízení, mříže na oknech. Také fotografie cenností nejsou příliš rozšířeným opatřením. [21]

Když k vám někdo rychle přichází, jak se zachováte?
58 odpovědí

Obrázek 20 Když k vám někdo rychle přichází

(zdroj: vlastní)

Otázka mě napadla po přečtení článku o napadení dvou mužů třetím, ze článku to nebylo jasné, ale dalo se vyvodit, že k nim přicházel [5]. Proto jsem si představil situaci, kdy stojím a někdo ke mně rychle přichází, co je za možnosti. Lze se připravit na konfrontaci, postoj, obranný prostředek do ruky, např. kubotan nebo nůž. Nemusí k ní dojít, daný člověk pouze projde kolem, proto můžu obranný prostředek schovat a stoupnout si normálně. Tuto možnost zvolilo 10,3 % dotázaných. 75,9 % zvolilo, že nenuceně odstoupí bokem, třeba jen někam spěchá. Tato možnost je nejpravděpodobnější řekněme na nádraží. Můžeme odstoupit, a ten co přichází jen projde kolem, nebo změni směr k nám a v tu chvíli víme, že jde na nás a máme možnost se připravit. 10,3 % zvolilo, že netuší, obejde mě a půjde dál. Tato možnost je myšlena, jako netuším, tak nevím, co se děje, proč ke mně přichází, obejde mě.

3.9 Shrnutí kapitoly

V této kapitole jsem se zabýval tvorbou, vysvětlením a analýzou dotazníkového šetření. Popsal jsem důvod uvedení jednotlivých otázek. Ke každé otázce jsem uvedl, jak jednotliví lidé odpovídali a jak to bylo procentuálně. Daný dotazník mi pomohl si představit, jak lidé

uvažují o těchto tématech. Uschoval jsem si hodnotu procent pro 36 odpovědí a srovnal to s finálními odpověďmi. Jelikož se jednotlivé koláčové grafy změnily jen o pár procent, očekávám, že i při vyšším vzorku respondentů se grafy nijak zásadně nezmění. Analyzoval jsem dotazníkové šetření se články, které jsem vypsál v první kapitole.

4 ZPRACOVÁNÍ NA UCELENÝCH PŘÍKLADECH METODIKU PREVENTIVNÍHO CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ

Vytvořím situace, přiblížím místo, čas, kde se útok může odehrát nebo odehraje a poukážu za pomoci článků, dat z dotazníku a odborné literatury, co daná osoba udělala špatně, co mohlo vést k útoku a co měla daná osoba udělat, aby se útok nestal, nebo snížila pravděpodobnost útoku.

4.1 Pronásledování

Představme si osobu, ženu, která jde po ulici večer nebo v noci. Za ní jde muž. [22] Provážu situaci s dotazníkem, a článkem, kdy prochází přes místo, které je neosvětlené a dotyčný začal pomalu ale jistě přicházet k ženě.

Nejhorší možností je neudělat nic. Ano, možná jste jen kvůli celé řadě špatných zkušeností mírně „paranoidní“ a cítíte diskomfort pokaždé, když jste na osamělém místě sami s cizím mužem s nejasnými úmysly. Ale to je pochopitelné. Onen muž vám třeba vůbec nic udělat nechce (nebo ano a vaše intuice má pravdu). V každém případě platí, že vaše pocity jsou naprosto reálné a měli byste se jimi řídit. Už jen pro vaši psychickou pohodu. Nechcete se přeci pokaždé strachovat a nervovat celou cestu. [22]

Obrázek 21 žena pronásledována útočníkem

(zdroj: [23])

Mnoho lidí by napadlo předstírat telefonát, nebo pokud je to možné přejít na druhou stranu silnice a sledovat, co dotyčný udělá. Problém je, že lidé, kteří toto praktikují, neuvažují jako dotyčný pravděpodobný útočník. Myslí si, že jen přítomnost nebo pocit toho, že je někdo čeká doma nebo ví, kde se nachází daného predátora odpudí. Skutečnost je ale opačná. Pokud potkají číhajícího predátora, ten uvidí v první řadě někoho, kdo je nepozorný ke svému okolí. Tedy díky tomu, že jsou nepozorní a v hovoru, stávají se vhodným terčem k útoku. Proto telefon u ucha útok spíše přiláká, než odradí. [22] K tomu by se dala považovat jistá paralela otázky v dotazníku, jestli nosí sluchátka, když někam jdou.

Telefon je lepší nechat v kapse a vymyslet něco lepšího. Můžeme zkusit ověřit, zda dotyčný opravdu jde za ženou nebo jen náhodou jdou stejnou cestou. Jak už bylo zmíněno, dá se přejít silnice na druhý chodník a tím si ověřit, zda muž opravdu jde za ženou. Protože ohlížet se každých pár vteřin nepomůže, právě naopak může to může situaci urychlit. Dává se tím najevo, že se žena bojí a že o něm ví, proto jestli opravdu chce zaútočit, může se tím útok vyvolat a dost dříve, než by žena čekala. Proto je dobré přejít ulici na druhý chodník, Přecházení ulice má tu výhodu, že není nenormální se rozhlédnout, když chceme přecházet ulici. Žena si při tomto rozhlédnutí může prohlédnout dotyčného bez toho, aby vzbudila podezření. Pokud žena přejde a onen muž přejde také, je takřka jisté, že nejde o paranoii, ale je třeba reagovat. [22]

4.1.1 Útěk, schovat se, požádat o pomoc, bariéra

Situace je následující. Žena ve večerních hodinách jde sama domů, za ní jde podezřelý jedinec, pro následující oslovení ho budu nazývat jako „Kamil“. Žena přešla silnici, aby zjistila, zda za ní Kamil opravdu jde. Ten se za ní vydal přes silnici.

Z dotazovaných jen 24,1 % uvedlo, že má u sebe obranný prostředek nebo zbraň (Obrázek 12) a celkem 53,4 % uvedlo, že chodí v noci i přes neosvětlená místa (Obrázek 17). Pro využití procent dotázaných tedy uvedu, že žena u sebe nemá obranný prostředek a zvolila si zkratku domů, která není osvětlená. Proto lze již nyní poukázat na chybu v preventivním chování a jednání, kdy nemá obranný prostředek a jde po neosvětlené ulici. K útoku zatím ještě nedošlo, ale pomalu nebo dokonce i rychle se k němu schyluje. Jelikož si žena ověřila přejitím silnice, že ji Kamil opravdu sleduje.

Nejllepší obrana je útěk. Jedná se o velmi funkční záležitost. Ve studiích vychází jako zdaleka nejúčinnější (80 % případů). V případě, že útěk není úspěšný, tedy Kamil oběť chytí, nijak to nezvyšuje riziko vážného zranění. Útěk ho nerozruší natolik, aby byl více agresivní

nebo násilný. Na první pohled jde o ideální strategii, ale nemusí tomu tak být. Nejedná se o strategii pro každého. Jestli žena chce Kamilovi utéct, musí umět běhat a vědět, že utéct dokáže. Na útěk také musí být patřičně oblečená. Ve večerní róbě a na podpatcích nebo těžkou taškou, batohem se utíká těžko, i když běhat umí. Za batoh, tašku může Kamil zatahnout a tím ženu svalit dozadu. Dále platí, že útěk nelze zvolit v případě, že máte s sebou někoho dalšího. Nejlépe to může být komplikovanější. Pokud má žena s sebou dítě, někoho blízkého z rodiny, nemůže ho nechat Kamilovi na pospas a utéct. Zvláště pokud má žena s sebou malé dítě, řekněme 3 roky, nebo babičku, která je imobilní, a tedy sotva chodí. V této chvíli je útěk zcela nemožný. Kamil dobře ví, že žena může utéct, proto si vybírá takové místo, kde má výhodu. Jako tomu je zde, noční hodiny a neosvětlené místo. Když už se pro útěk žena rozhodne, musí si uvědomit dvě zásady: utíkat bezpečně a do bezpečí. Spíše, než samotný útěk je lepší mluvit o ústupu. Není výhodou, pokud před Kamilem žena skočí před projíždějící autobus, nebo uteče někam do parku, do lesa, na pole, kde skončí na horším místě, než byla. [22]

Žena může dále zvolit možnost, že vyrazí na místo, kde jsou další lidé. Jedná se o zcela legitimní taktiku, která může pomoci. Kamil se může zaleknout přítomnosti lidí a dát se na ústup. Může, ale nemusí, na veřejných místech se stala spousta trestných činů, včetně znásilnění nebo vražd. Využít veřejné místo můžeme, zvedá to šanci, že Kamil od svého jednání opustí, a pokud neupustí, může nám někdo pomoci, ale na to nesmí žena spoléhat. Pokud dojde k napadení na veřejném místě typu ulice, náměstí, snadno se může stát, že vlivem takzvané rozptýlené zodpovědnosti, bude žena sama za sebe a nikdo další nepomůže. Proto je dobré si vybrat místo, za které má zodpovědnost někdo konkrétní. Může se jednat o provozovnu rychlého občerstvení, restauraci, bar, hotel atd. Důležité je si dávat pozor, co je to za místo. Zda se nejedná o bar nebo hospodu čtvrté cenové kategorie. V mnoha čtvrtích to nemusí být tím nejlepším nápadem se tam schovávat. Když už si žena vybere bar, který má okna do ulice, může to být výhoda. Žena zajde dovnitř, dá si něco k pití, třeba malinovku, a může sledovat, co venku Kamil dále dělá, zda odešel, nebo čeká. Pokud čeká, má žena klid a čas si promyslet možnosti. Může zavolat příteli, aby ji vyzvedl, zavolat taxíka, nebo třeba partu kamarádů s baseballovými pálkami a letlampou. Klidně může zavolat i policii a nahlásit, že ji někdo sleduje a požádat o pomoc. [22]

V případě, že nemůže utíkat, z důvodu špatné fyziky, nebo šatů co má zrovna na sobě. V okolí se nenachází žádná skrýš, kterou by mohla využít. Může využít objektu, o kterých na ulici není nouze, automobil. Žena jde a zničehonic zabočí mezi zaparkovaná auta. Obejde

auto, jako by mířila k předním dveřím na druhé straně do chodníku. U dveří se zastaví a naváže oční kontakt s Kamilem. Co právě udělala? Mezi sebe a Kamila umístila poměrně velkou bariéru. Zajistila si tím, že Kamil na ni nemůže zaútočit přímo. Aby to udělal, musí se nějak vypořádat s překážkou, za kterou se žena dobře schovala. [22]

Obrázek 22 využití auta jako překážky

(zdroj:[22])

Jde o dvě možnosti, jak se bude situace dále odehrávat. Buď to byla opravdu velká náhoda a Kamil byl jen kolemjdoucí, co šel stejnou cestou, i s přejitím silnice, a v tomto případě jen půjde dál. Žena je v této chvíli jen někdo, kdo šel ke „svému“ autu. On neví, že to není auto ženy, nevyvolá to žádnou pozornost a není to nic podezřelého. Nebo žena situaci odhadla správně a za ní šel někdo, kdo ji opravdu chtěl ublížit. V tomto případě ho žena svým pohledem konfrontovala a beze slov mu sdělila: „Vím o tobě a jsem připravená“. Dále se můžou stát dvě věci. Kamil vidí, že je žena připravena, to mu zkazí plány. Chtěl ženu přepadnout, ale nemá zájem o potenciálně nebezpečnou konfrontaci. Proto si půjde dál po svých a nic nezkusí. Žena by měla teď v tuto chvíli za autem nějakou dobu stát a sledovat, co Kamil udělá následovně když odchází. V případě, že už je dost daleko, by se měla rozejít na druhou stranu, než kam šel Kamil, to z důvodu, že by mohl číhat za rohem. [22] V tuto chvíli hrozící útok pominul. I když žena neměla žádný obranný prostředek a šla po neosvětlené ulici, kde číhal Kamil, podařilo se jí vyhnout se fyzickému napadení.

Nebo se i přes snahu ženy rozhodne zaútočit. To se dělá špatně, když je mezi ním a ženou auto. Pro Kamila to znamená, že ho musí obejít. Žena tam nebude jen stát a čekat, ale bude pobíhat okolo auta směrem od Kamila. V podstatě budou hrát hru na honěnou. Pro Kamila to je neuvěřitelně frustrující. Nemůže se rozběhnout a uplatnit rychlost. Utíkat kolem auta mu může trvat dlouho. Po chvíli ho to přestane bavit a pokusí se auto přeskočít. Může se stát, že se při tomto pohybu sveze a dopadne na zem a zraní se, to ho může odradit od dalšího útoku a uteče pryč. V případě že nespadne a podaří se mu auto přelézt, žena nebude stát, ale přeběhne k dalšímu autu. Daný cyklus o hře na honěnou může znova začít. Ale jen utíkat nestačí, žena potřebuje získat nějakou výhodu. U auta toho lze docílit snadno. Žena začne mlátit dlaní do kapoty auta a popřípadě křičet. Bouchání do kapoty je hlasitý zvuk, který přiláká pozornost. Při troše štěstí se spustí autoalarm. Každý, kdo má na ulici zaparkované auto se půjde podívat, co se děje. Je velká pravděpodobnost, že se do situace vloží, i kdyby jen tím, že zavolá policii, nebo začne z okna křičet na domnělé vandaly, ať nechají jeho auto být. To všechno zvyšuje tlak na Kamila, aby toho nechal a zmizel. [22]

4.2 Ucelení poznatků o prevenci a chování

Popsal jsem přesnou situaci a uvedl, co žena udělala, ať už špatně nebo dobře. To mě přivádí k názoru a zjištění, že se prevence rozděluje na dvě části. Popsal bych to jako vnitřní a vnější. Vnitřní se rozumí věci, které daná oběť udělala nebo neudělala, aby přilákala nebo upozornila na sebe. Ať už výstředním chováním (oblečení, ukazování drahých věcí,

upozorňovat na sebe), vybíráním si potencionálně nebezpečných hodin a míst (noční hodiny, místa, kde jsou nepřizpůsobivý občané, drogově závislí, odlehlá místa), nebo nedáváním pozorů co se kolem děje (telefonát, sluchátka, nevšímání si lidí kolem sebe). A dále vnějším, tedy když už útok hrozí nebo se blíží, tak co udělat, aby nezačal.

4.2.1 Vnitřní

Dle mého zjištění a ucelení se jedná o chování a jednání, které daná oběť udělala, aby mohl útok započít. Dala možnost, aby si ji pachatel všimnul. Dalo by se považovat za chybu ve článku, kde oběť měla kabelku vedle sebe a byla okradena napadena kladivem [10]. Nebo upozorňováním na sebe výstředním způsobem, jako ve článku, kde napadli muže, protože měl kolem krku duhovou vlajku [9]. Považuji za toto jednání i to, kdy reportérka přímo vyhledávala nepřizpůsobivé občany, kteří už v minulosti napadli ženy [8]. z těchto zjištění usuzuji, že kdyby na sebe neupozorňovali, nenastal by daný útok. Kdyby neměla žena kabelku vedle sebe, ale držela by si ji schovanou, nemusel by útok nastat [10]. V případě, kdyby muž na sebe neupozorňoval duhovou vlajkou v lokalitě, kde toto nemají rádi, nic by se mu nestalo, zkrátka by si ho nevšimli a brali by ho, jako běžného kolemjdoucího [9]. A kdyby reportérka nevyhledávala tyto násilné občany, pravděpodobně nikdy by se tam nedostala a nebyla by napadena [8].

4.2.2 Vnější

Mezi vnější považuji ty události a ty rozhodnutí, které oběť učinila až ve chvíli, kdy hrozil útok, nebo se blížil. Jako ve chvíli, kdy byla žena pronásledována Kamilem. Útočník se pomalu ale jistě blížil, neměla moc času a možností, proto využila místa, prostředky kolem sebe, které mohly útoku předejít. Jako první, kdy mohla utéct. Kamil si ji už všimnul, tím že na sebe upozornila (vnitřní) a šel za ní. Útěkem by útoku a fyzickému napadení předešla, tedy proto to považuji za preventivní chování, ale zároveň paralelně i obranu. Když už nemohla utéct, z důvodu fyzicky nebo oblečení, rozhodla se schovat někde do baru, obchodu, zkrátka někde, kde jsou lidé. Znova prevence před fyzickým napadením, ale útok už hrozil a znova paralelně obrana. Když se jí nepodařilo utéct, nebo schovat, rozhodla se na konfrontaci skrze využití bariéry, a to automobilu. Znova nedošlo k fyzickému napadení, útok hrozil. Podařilo se útočníka odehnat tím, že boucháním a křičením upozornila lidi kolem a ty ji nepřímou pomohli. Tedy znova nedošlo k fyzickému ublížení ani napadení, ale útok hrozil.[20] [22]

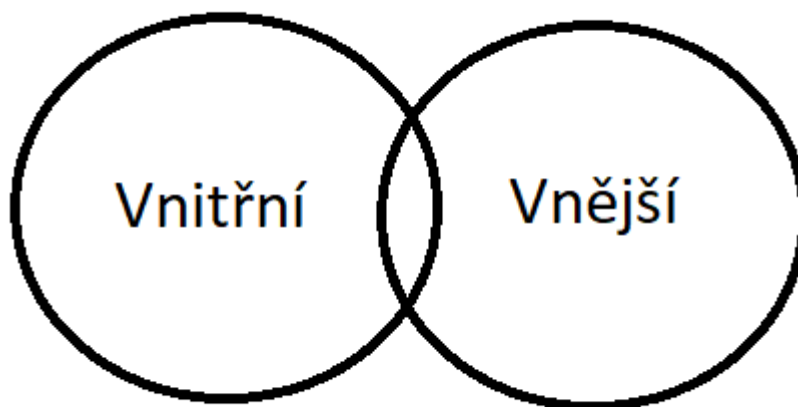

Obrázek 23 obraný sprej

(zdroj: [24])

4.2.3 Vnitřní X vnější

Mezi těmito preventivními chováními je spojení. A to že nejprve musí nastat vnitřní, aby se útok mohl odehrát, musí něčím začít. A to vnitřním upozorněním na sebe. A do vnější prevence se dostáváme přes vnitřní, útok pomalu začal, ale nedošlo na fyzickou konfrontaci. Oběť musí (samozřejmě nemusí, pokud chce být napadena nebo je jí to jedno) prostředí kolem sebe. Hledá kam by mohla utéct, kde by se schovala, nebo co by využila pro obranu. V jistých bodech se ve grafu vnitřní a vnější protínají.

Obrázek 24 Vnitřní a vnější

(zdroj: vlastní)

Jelikož pro nutnost využití vnější prevence je třeba vnitřní chybné prevence. Jako vnější může být to, že zkrátka pronásledovaná oběť zajde do osvětlené uličky, do obchodu. Oběť si ani nemusí všimnout, že je pronásledována a stejně využije vnější prevence. Spolehnout se na policii, kamarády, náhodné lidi na ulici. Nemusí se jednat jen o pronásledování, může to být i třeba přepadení. Vnitřní: ukazovala něco cenného, pachatel to slyšel a chce to, po vystoupení z vlaku muž ženu zastaví a řekne jí, že chce peněženku. Vnější: nenastal fyzický útok, ale konfrontaci začala, může zvolit útěk, schovat se na nádraží nebo v obchodu, může využít obranného prostředku nebo bariéry. Využitím pepřového spreje může předejít fyzickému napadení.

4.2.4 Definování prostředků pro vnitřní x vnější

V této části se pokusím za definovat pojmy a okolnosti, které jsou důležité pro preventivní chování a jednání neboli vypsání, co je ve vnitřní a vnější charakteristice. Popíšu i bod, kde se dle obrázku 24 kružnice prolnou, to jsou body a rozhodnutí, kdy se v určité. Příkladem by mohlo být, že vyrazíme někam do města, zvolíme si cestu a čas (vnitřní), dostaneme se do konfrontace s násilníkem. Jako prevenci před napadením i když už jsme s ním tváří v tvář a útok se blíží, zvolíme si jinou cestu nejbližší bezpečí, třeba obchod nebo bar (vnější). Dále i rozhodnutí nosit u sebe obranný prostředek nebo zbraň (vnitřní), kdy v konfrontaci toto můžeme použít pro prevenci před fyzickým napadením třeba tím, že vytáhneme střelnou zbraň, stříkneme na něho obranný sprej nebo ukážeme nůž (vnější). Tedy naše rozhodnutí,

mohlo být špatné i dobré se proměnilo do konfrontace a musíme využít prostoru kolem nás, abychom předešli fyzickému napadení.

Vnitřní: Pohlaví, fyzická, obuv, oblečení, zavazadla, doprovázející (dítě, senior, pes), upozorňování na sebe (výstředně, drahou věcí), vyhledávání/účast rizikových občanů nebo situací (snaha odrhnout bijící se pár, vyhledávání nevyzpytatelných osob),

Vnější: útěk, obranný prostředek, využití překážek kolem sebe (auto, plot), schovat se (bar, obchod), strhnutím pozornosti na útočníka (křikem, boucháním do aut), počasí (může ztížit ale i pomoci s útekem, záleží na situaci, zledovatělí chodník, voda)

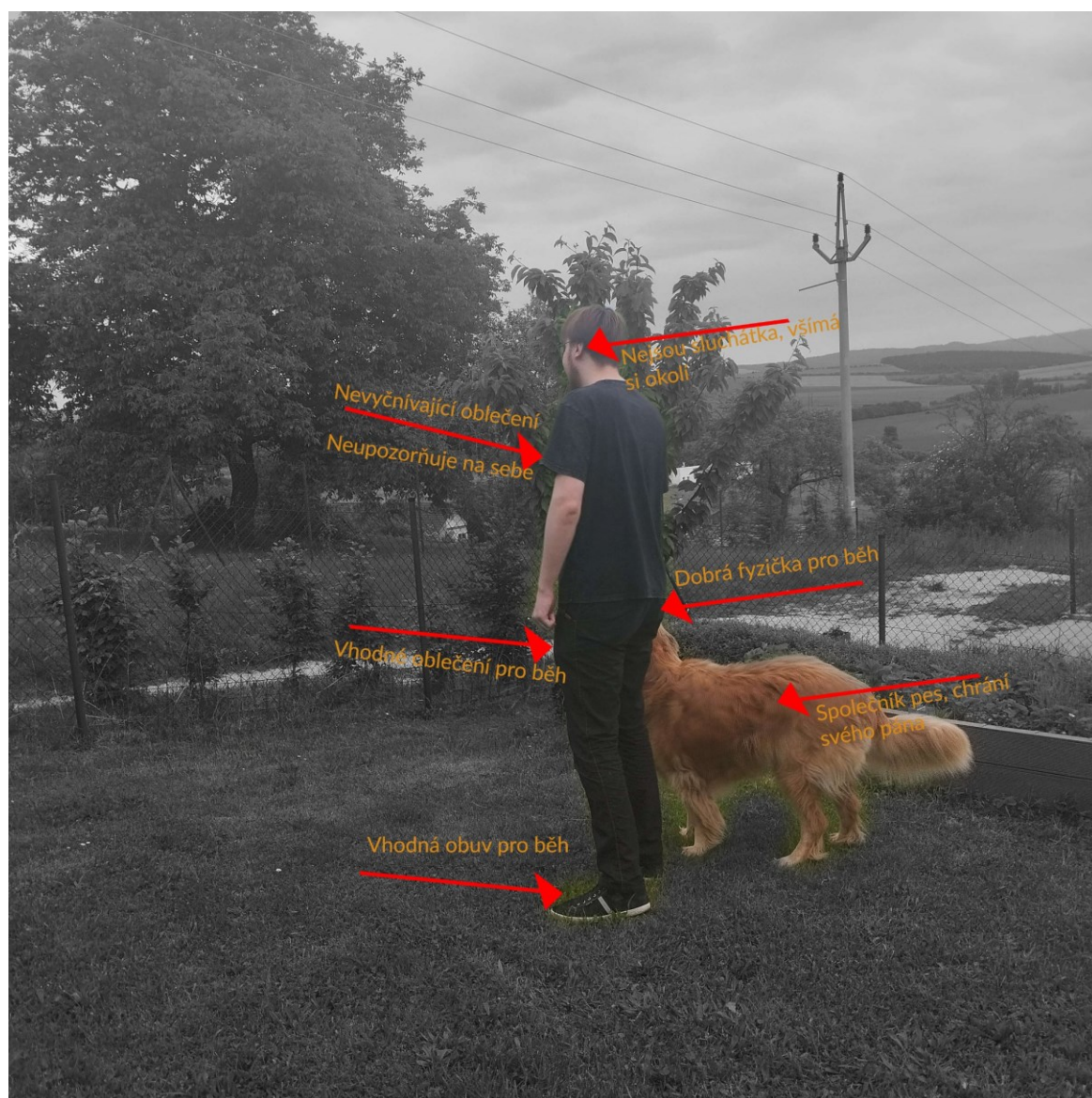
Prolínající se: cesta, kudy jdeme (nastala situace, kdy na nás začal křičet muž, ať stojíme, a rychle se přibližuje, má něco v ruce) → využít obchod, co je 50 metrů daleko. Rozhodnutí si s sebou vzít pistoli (stejná situace jako v předešlém bodu) → nahmatání a při nutné obraně využití, nemusíme mu ublížit, může se zaleknout a utéct. Bodem ve vnitřní i vnější je i všímání si okolí, jelikož díky tomu si můžeme všimnout, že k nám někdo přichází a v případě blížícího se konfliktu zmapovat prostředí a všimnout si bezpečné cesty, jak vyváznout z blížícího se konfliktu.

4.3 Shrnutí kapitoly

V této kapitole jsem vytvořil a popsal ucelený příklad. Popsal jsem proces pronásledování ženy cizím mužem. Jak se správně chovat, jak přemýšlet a jak postupovat. Popsal jsem možnosti, co daná oběť měla, co mohla udělat a co zároveň nedělat. Ze zjištěných poznatků jsem vytvořil dva druhy preventivního chování a jednání. Uvedl jsem vnitřní prevenci, což je to, co uděláme, aby si nás útočník nevšimnul. Vnější prevenci, to je to, co uděláme, abychom předešli fyzickému napadení, když už napadení hrozí, někdo si nás všimnul a jde za námi s úmyslem nám ublížit. Vytvořil jsem schéma, jak jsou tyto dvě prevence spolu propojené.

5 SCHÉMATICKÉ ZPRACOVÁNÍ CHOVÁNÍ A JEDNÁNÍ

V následujících obrázcích graficky ukážu, jak by mohla fungovat prevence představení si jednotlivých rozhodnutí, která můžeme učinit. Ten, kdo se podívá na obrázek, by si měl sám říct, zda odpovídá jednotlivým bodům, nebo se naopak liší a na co by si v tom případě měl dát pozor. Celé by si to měl představit, jako ano nebo ne. Příkladem může být obuv. Na obrázku je obuv vhodná pro běh. Ten, kdo se na obrázek podívá si sám řekne třeba: Mám na sobě tenisky, můžu v nich utíkat bez problému. V případě ženy, ta by si mohla říct třeba toto: Mám na sobě lodičky, nemůžu v nich ani chodit rychle, takže nikomu neuteču.

Obrázek 25 Grafické znázornění vnitřní prevence

(zdroj: vlastní)

Na tomto obrázku jsou schematicky znázorněny některé body vnitřní prevence, které jsem považoval za důležité.

Osoba na obrázku je jednou z 41,4 % osob z mého dotazníku, kteří nenosí sluchátka. Proto slyší okolní zvuky a může slyšet, že se k němu někdo zezadu přibližuje, nebo na něho volá, a proto může reagovat na situaci.

Nemá na sobě nápadné oblečení, které by mohlo někoho urazit. V případě výstředního oblečení by mohl být trnem v oku pro někoho, kdo musí prosazovat svoje názory, nebo má osoba drahé oblečení případně šperky a může zapůsobit lákavě pro někoho, kdo se chce obohatit [1]. Má na sobě i oblečení vhodné pro běh. V kalhotách může normálně utíkat, nebudou mu zavazet nebo ho zpomalovat, ale v případě třeba útlých kalhot, ty mohou běh docela ztížit. Nemá ani žádná zavazadla, nebo batoh, tašku, která by ho mohla zpomalit, nebo za co by ho mohl útočník chytit.

Na pohled pro pachatele působí fyzicky zdatně. Může mít pocit, že by mu mohl utéct, proto si ho radši nezvolí a počká na někoho, o kom ví, že má fyzickou výhodu a může přemoci. Záleží i na tom, zdali je oběť žena nebo muž. Podle pohlaví lze i procentuálně předpokládat, co bude chtít pachatel spáchat. U ženy je to nejpravděpodobnější znásilnění a nebezpečné vyhrožování [14]. Za to u mužů lze předpokládat, že se stanou oběťmi loupežného přepadení, úmyslného ublížení na zdraví případně i nebezpečného vyhrožování [14].

Má u sebe společníka, v tomto případě psa. Samotná přítomnost psa už snižuje atraktivitu pro fyzické napadení. Lidi mají v sobě pud sebezáchovy, a proto pokud ví a vidí, že je někde pes, tak tam nepůjdou. Dále záleží i co je to za psa, v případě, co je na fotce se jedná o fenku rasy Hovawart, tedy větší, mohutnější pes. Kdyby to byl Jorkšírský teriér nebo jezevčík, tak ten už nepůsobí tak hrůzostrašně a nebezpečně. Společníkem nemusí být jenom pes, může to být třeba matka nebo otec, kamarád nebo babička, klidně i tříleté dítě. Záleží tedy, kdo s námi jde, protože v případě konfliktu může pes působit jako obranný prostředek, že se pachatel vyděsí a uteče, nebo vůbec nezaútočí. Pokud s námi jde kamarád, útočník by musel bojovat se dvěma. Ale pokud jdeme s dítětem, toho se pachatel nezalekne a my máme o starost víc, protože kromě obrany sami sebe musíme chránit dítě. To prostě a zkrátka nemůžeme nechat útočníkovi napospas a utéct pryč. Stejně by tomu bylo i u seniora se sníženou pohyblivostí. [20]

Obrázek 26 Grafické znázornění vnější prevence

(zdroj: vlastní)

Na tomto obrázku jsou schematicky znázorněny možné a důležité body vnějšího preventivního chování a jednání, když už se blíží útok a jsme v jisté konfrontaci.

Osoba na obrázku je jednou z 24,1 % v dotazníku, která má u sebe obranný prostředek, v tomto případě střelnou zbraň. Jelikož lze poznat, že osoba nemá dobrou fyzickou na to, aby utekla a tím se vyhnula fyzickému napadení, musí si počínat jinak. Samotné ukázání zbraně působí jako obrana. Toto zapůsobí na pud sebezáchovy člověka, který si může útok rozmyslet. Protože vyplývá, že v 81,9 % případů obranného použití zbraně držitel nemusel přistoupit k výstřelu[25].

Dále by mohl využít vhodnou bariéru. V případě dobré fyzicky, má možnost rychle přelézt plot, tím vytvořit překážku mezi sebou a útočníkem. Na této fotce se jedná o klasické pletivo. Útočník, se k nám chce dostat, a proto musí pletivo přelézt. Můžeme buď utéct, a než útočník pletivo přeže získáme několik sekund navíc, nebo se ho můžeme snažit z plotu shodit. Pokud by tato varianta šla provést, pro útočníka to bude neuvěřitelně frustrující, že se snaží přelézt plot, a oběť buď kopne do plotu a útočník spadne, nebo může vzít třeba klacek na zemi a při úchytu útočníka o vrch plotu ho praštit po ruce, to si rychle rozmyslí, jestli chce pokračovat. Ale tato možnost je dost riskantní a spíše než se „oddálit“ od fyzického napadení se mu naopak můžeme přiblížit, proto radši zvolit útěk. Jinou formou překážky by mohlo být i třeba auto.[22]

Dalším aspektem, který má roli jak ve vnitřní, tak vnější je společník. Na obrázku 26 žádný společník není. Proto zároveň nemáme „partáka“ pro obranu, ale taky nemáme někoho, koho bychom museli chránit, třeba babičku, nebo dítě. Tato absence nám alespoň nebude brát pozornost od útočníka, a mi se tak můžeme plně věnovat sami sobě a svému bezpečí. To je důležité hlavně v případě útěku. Jelikož nikdo není s námi, nemusíme si ho hlídat a bát se, co když chytí jeho.

Důležité je i mít dobré oblečení a obuv pro případný útěk. Mít třeba těsné džíny a tlustou bundu snižuje pohyblivost, mrštnost a ohebnost, proto taky stěžuje možný útěk, nebo možnost přelézt plot a vytvořit mezi námi a útočníkem překážku. Když už máme vhodné oblečení, třeba jako na obrázku 26 mikina a kraťase, musíme si zvolit, kam utíkat, kde se schovat. V případě obrázku 26 vyznačená cesta pro útěk není dobře zvolená. Jelikož v tomto místě jsou pouze oplocené zahrady, stromy, louky a keře. Proto kdyby nás útočník dostihnul, v tomto místě bychom mu spíš pomohli, než uškodili. Proto je důležité zvolit cestu tam, kde jsou lidé. Jak jsem již psal, může to být obchod nebo bar. Tudíž v případě útěku je nutné zvolit blízké místo, kde jsou lidé, a ne opuštěné místo v divočině.

5.1 Shrnutí kapitoly

Graficky jsem vytvořil obecný základ pro preventivní chování a jednání. Rozebral jsem jednotlivé body, které se k tomuto grafickému znázornění vážou. To, co jsem zde vytvořil a popsal, tedy schématické znázornění vnitřní a vnější prevence, nelze vždy 1 ku 1 využít. Tady jsou poznatky, co lze využít, jak se zachovat, jak a nad čím přemýšlet v případě blížícího se konfliktu. Ten, kdo se do konfliktu dostane, by si měl vzpomenout na toto

grafické znázornění a sám podle svojí situace vyhodnotit, co si může dovolit a co ne. Na obrázku 26 lze využít obranného prostředku jako prevenci, lze preventivně utéct, lze využít překážku jako bariéru mezi námi a útočníkem, ale je zde špatná možnost útěku, kdy se spíše vzdálíme lidem, než přiblížíme. Prevence před fyzickým napadením není jen prachsprosté dodržování pravidel a možností mnou uvedených, ale využít znalostí svého okolí, zdravého rozumu, rychlého a správného rozhodování. Mnou vytvořené schéma lze proto brát jako kostru, návrh, od kterého se každý může odpíchnout a přizpůsobit si ji své situaci. A to může být uvědomováním si hrozeb kolem sebe, pořízení si nebo nošením obranného prostředku. Nebo si vytvořit druhý pohled na okolí kolem sebe a více přemýšlet strategicky.

ZÁVĚR

Uvedl jsem hlavní důvody útoku. K tomu jsem uvedl kriminální styly myšlení. Vypsal jsem několik článků, ve kterých jsem se zaměřil na informace, které pojednávaly o útoku a co mu předcházelo. Analyzoval jsem uvedené články. Z několika článků předcházela útoku nepozornost oběti. V dalších případech útok započal tím, že se sama oběť vložila do konfliktu, který s ní neměl nic společného, a následně byla napadena. Dalším důvodem bylo výstřední chování oběti, která tím na sebe upozornila a následně byla napadena. Vytvořil jsem graf, ve kterém jsem uvedl předpokládané důvody útoku a jejich četnost ve člancích. Nejčtetnějším důvodem bylo prosazování a duševní nemoc.

Uvedl jsem statistiky vybraných trestných činů, ve kterých lze vidět, jaký trestný čin převládá u koho. Vypsal jsem právní aspekty sebeobrany, které pojednávali o krajní nouzi, nutné obraně a oprávnění použití zbraně. Zaměřil jsem se na reakční čas ze strany oběti, jak dlouho trvá zpracovat jednotlivé podněty a zareagovat. Důležitým aspektem je i vzdálenost mezi útočníkem a obětí, kdy lze vypožorovat, že procentuální šance na útěk nebo užití obranného prostředku se zvyšuje s rostoucí vzdáleností mezi nimi.

Uvedl jsem tvorbu dotazníku, vysvětlení a analýzu jednotlivých otázek. Popsal jsem důvod uvedení jednotlivých otázek. Ke každé otázce jsem uvedl, jak jednotliví lidé odpovídali a jak to bylo procentuálně. Analyzoval jsem dotazníkové šetření se články, které jsem vypsal v první kapitole.

Graficky jsem vytvořil obecný základ pro preventivní chování a jednání. Rozebral jsem jednotlivé body, které se k tomuto grafickému znázornění vážou. Uvedl jsem poznatky, co lze využít, jak se zachovat, jak a nad čím přemýšlet v případě blížícího se konfliktu. Ten, kdo se do konfliktu dostane, by si měl vzpomenout na toto grafické znázornění a sám podle svojí situace vyhodnotit, co si může dovolit a co ne. Prevence před fyzickým napadením není jen prachsprosté dodržování pravidel a možností mnou uvedených, ale využít znalostí svého okolí, zdravého rozumu, rychlého a správného rozhodování. Mnou vytvořené schéma lze proto brát jako kostru, návrh, od kterého se každý může odpíchnout a přizpůsobit si ji své situaci.

Z výzkumu vyplynulo, že nejčastější příležitostí pro útok byla nepozornost ze strany oběti. Další příležitostí bylo to, že se sama oběť vložila do konfliktu, který se jí netýkal, a následně byla fyzicky napadena.

Má hypotéza se ze začátku ukázala jako nepravdivá ze strany důvodů napadení. Očekával jsem, že nejčtetnějším důvodem bude obohacení. Ukázalo se, že nejčtetnějším důvodem se stalo prosazování spolu s duševní nemocí. Příležitosti napadení mnou tvrzené se ukázaly jako pravdivé.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] MALÁNÍK, Zdeněk. Profesní obrana AP101: Zákonitosti sebeobraný 1. 4. přednáška pro studenty oboru BTSM 15.10.2024. 1. Zlín, 2024, 14 s.
- [2] Blatníková, Šárka; Faridová, Petra a Vranka, Marek. Kriminální styly myšlení: Inventář PICTS-cz. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2016. ISBN 978-80-7338-156-1. Dostupné také z: www.kriminologie.cz
- [3] Vich. Bezdůvodně napadl děti na zastávce a v tramvaji. Agresora policie dopadla záhy. In: iDnes.cz [online]. Praha: MAFRA, 2024, 23. dubna 2024 12:16 [cit. 2025-03-18]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/praha/zpravy/napadeni-deti-repy-tramvaj-zstavka-policie-vytrznictvi.A240423_111937_praha-zpravy_vich
- [4] Jakub Bartosh. Nechtěl mu dát deset korun. Brutální útok v Praze zachytila kamera. In: iDnes.cz [online]. Praha: Mafra, 2024, 9. srpna 2024 14:55 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-nechtel-mu-dat-deset-korun-brutalni-utok-v-praze-zachytila-kamera-40483376>
- [5] Radek Plavecký, Václav Burian. Muž na ulici v Mladé Boleslavi náhodně napadl dva muže. Jednoho vážně pobodal. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2024, 2. prosince 2024 16:05 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-muz-na-ulici-v-mlade-boleslavi-nahodne-napadl-dva-muze-jednoho-vazne-pobodal-40499474>
- [6] Klára Mrázová. Přišel a začal mlátit, popsala Ukrajinka útok na pouti v Plasích. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2024, 25. listopadu 2024 15:27 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-prisel-a-zacal-mlatit-popsala-ukrajinka-utok-na-pouti-v-plasich-40498581>
- [7] Václav Burian. Muž po galavečeru bojových umění zbil v Pardubicích dva lidi. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2024, 3. ledna 2025 7:34 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-muz-po-galaveceru-bojovych-umeni-zbil-v-pardubicich-dva-lidi-40502933>
- [8] Ivan Vilček. Reportérku TV Markíza napadli přímo před očima policistů. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2024, 31. října 2024 13:26 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/zahranicni-evropa-reporterku-tv-markiza-napadli-primo-pred-ocima-policistu-40495295>

- [9] Pavel Orholz. Mladíci skutečně napadli muže v Budějovicích kvůli duhové vlajce. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2024, 14. března 2024 9:17 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-za-utokem-na-muze-s-duhovou-vlajkou-v-budejovicich-nebyla-podle-policistu-nesnasenlivost-40463859>
- [10] ČTK. Policie hledá muže v dámských šatech, který v Praze napadl ženu kladivem. In: Aktuálně.cz [online]. Praha: Economia, 2025, 24. července 2022 13:00 [cit. 2025-03-19]. Dostupné z: <https://zpravy.aktualne.cz/policie-hleda-muze-v-damskych-satech-ktery-na-prazske-zastav/r~fcb6fe800b3c11edbc030cc47ab5f122/>
- [11] Patrik Biskup. Rozzuřený důchodce na Tachovsku probodl vycházkovou holí srdce řidiči, který mu bránil v průjezdu. In: Novinky.cz [online]. Praha: Borgis, 2025, 24. května 2025 14:25 [cit. 2025-05-29]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/krimi-rozzureny-duchodce-na-tachovsku-probodl-vychazkovou-holi-srdce-ridici-ktery-mu-branil-v-prujezdu-40522565>
- [12] Holá, Jana. Agresora na dálnici zastavila až namířená pistole. Krimi Plzeň [online]. Krimimedia, a.s, 16. ledna 2024 16:10 [cit. 2025-05-16]. Dostupné z: <https://www.krimi-plzen.cz/a/obrana-strelnou-zbrani-byla-opravnena/>
- [13] HOLAS, Jakub. *Bezpečí, kriminalita a prevence*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2019. ISBN 978-80-7338-185-1
- [14] Český statistický úřad. Soudnictví – kriminalita žen a mužů [online]. Praha: ČSÚ, [cit.2025 05-28]. Dostupné z: <https://csu.gov.cz/soudnictvi-kriminalita-zen-a-muzu>
- [15] Pavelka, Radim a Zdobinský, Adam. Sebeobrana a právo. Fakulta tělesné výchovy a sportu Univerzity Karlovy [online]. 24.ledna 2018 [cit. 2025-05-31]. Dostupné z: <https://ftvs.cuni.cz/FTVS-2127.html>
- [16] Matěj Novák. Sebeobrana: reakční doba a rozhodovací proces 2/2. Jujutsu.cz [online]. 23. února 2014 [cit. 2025-05-30]. Dostupné z: <http://www.jujutsu.cz/clanek/sebeobrana-reakcni-doba-a-rozhodovaci-proces-2-2-229>
- [17] Mikulec, David. [Obrázek vygenerovaný pomocí promptu: „Dva muži stojící na trávníku, dívající se na sebe, vzdálenost 1 metr“]. Obrázek; online. 31.

- května 2025. In: DALL·E, OpenAI. Upraveno z: <https://chatgpt.com/> [cit. 2025-05-31].
- [18] Mikulec, David. [Obrázek vygenerovaný pomocí promptu: „Dva muži stojící na trávníku, dívající se na sebe, vzdálenost 10 metrů“]. Obrázek; online. 31. května 2025. In: DALL·E, OpenAI. Upraveno z: <https://chatgpt.com/> [cit. 2025-05-31].
- [19] Mikulec, David. [obrázek vygenerován pomocí promptu: „woman with headphones walking in teh forest, while man with knife is stalking behind her“]. Obrázek; online. 31. května 2025. In: DeepAI Text2Img. Dostupné z: <https://deepai.org/machine-learning-model/text2img> [cit. 2025-05-31].
- [20] Juříček, Ludvík a Rožňák, Petr. Bezpečnost, hrozby a rizika v 21. století. Brno: KEY Publishing, 2014. ISBN 978-80-7418-201-3.
- [21] HOLAS, Jakub a VEČERKA, Kazimír. *Stát a občan v prevenci kriminality. Studie (Institut pro kriminologii a sociální prevenci)*. Praha: Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 2013. ISBN 978-80-7338-137-0
- [22] HOUDEK, Jasmína a HOUDEK, Pavel. *Moderní sebeobrana*. Praha: Euromedia Group, 2022. ISBN 978-80-242-8204-6.
- [23] Mikulec, David. [Obrázek vygenerovaný pomocí promptu: „Žena kráčející v noci po neosvětlené ulici, za ní přibližující se muž v pozadí“]. Obrázek; online. 31. května 2025. In: DALL·E, OpenAI. Dostupné z: <https://chatgpt.com/> [cit. 2025-05-31].
- [24] [Obrázek pepřového spreje]. Obrázek; online, In: Jaký je nejlepší pepřový sprej. Colosus.cz. Dostupné z: <https://www.colosus.cz/jaky-je-nejlepsi-peprovy-sprej-x31702> [cit. 2025-05-31].
- [25] Gawron, Tomáš. USA: Třetina držitelů užila palnou zbraň v obraně, v 81,9 % případů útočníka zbraň odradila bez nutnosti střílet. Zbrojnice.com [online]. 25. října 2021 [cit. 2025-05-29]. Dostupné z: <https://zbrojnice.com/2021/10/25/usa-tretina-drzitelu-uzila-palnou-zbran-v-obrane-v-819-pripadu-utocnika-zbran-odradila-bez-nutnosti-strilet/>

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 Napadení kvůli 10 korunám 1	17
Obrázek 2 Napadení kvůli 10 korunám 2	18
Obrázek 3 Napadení kvůli 10 korunám 3	18
Obrázek 4 agresivní muž na dálnici	24
Obrázek 5 graf četnosti důvodů útoku	25
Obrázek 6 Systém prevence kriminality	27
Obrázek 7 oběti trestných činů	28
Obrázek 8 vzdálenost mezi obětí a útočníkem 1	31
Obrázek 9 vzdálenost mezi obětí a útočníkem 2	32
Obrázek 10 Graf sluchátek	36
Obrázek 11 Žena nedává pozor	37
Obrázek 12 Nosíte u sebe obranný prostředek	38
Obrázek 13 Co z uvedeného	38
Obrázek 14 Jste na pozoru v blízkosti lidí	40
Obrázek 15 V případě oslovení cizím člověkem	41
Obrázek 16 Jak by ses zachoval	42
Obrázek 17 Vyhýbáte se neosvětleným místům	43
Obrázek 18 Když máte u sebe něco cenného	44
Obrázek 19 Když u vás doma zazvoní cizí osoba	45
Obrázek 20 Když k vám někdo rychle přichází	46
Obrázek 21 žena pronásledována útočníkem	48
Obrázek 22 využití auta jako překážky	51
Obrázek 23 obranný sprej	54
Obrázek 24 Vnitřní a vnější	55
Obrázek 25 Grafické znázornění vnitřní prevence	57
Obrázek 26 Grafické znázornění vnější prevence	59

6 SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

cm – centimetr

ČR – Česká republika

§ - paragraf

MHD – městská hromadná doprava

ms – milisekund

OPK – Odbor prevence kriminality

OSN – Organizace spojených národů

TČ – trestná činnost

UHMWPE – polyetylen s vysokou hustotou

